

zpravodaj
vodních
skautů
a skautek

A decorative vertical element on the left side of the page, consisting of a rope-like texture that transitions into a circular knot or floral motif.

**KAPITÁNSKÁ
POŠTA**

A decorative floral or leaf-like element at the bottom left, rendered in green with white outlines.

HKVS
2000/2001
r o ě n í k

5

Kapitánská pošta

Obsah

strana

Kapitáni a kapitánky	1
Vlajky vodních skautů	2–4
Ještě ke kroji	4
Nej..Nej..Nejmladší oddíl	5
Pražské mosty V.	6–7
Volební řád HKVS	8; 13
Svatojánské proudy a zplavnění horní Vltavy	9–12
O naději	13
Z archivu Deváté vlny	14–15
Lotos	16
Programové prohlášení HKVS – Strategie do roku 2003	17–19
Admiraltní plavba 2001	19
HKVS hlásí	20
Příručka ke kapitánské zkoušce	3. str. obálky
Od 1. ledna 2001 na silnicí nově	4. str. obálky

*Mravnost – lidskost musejí být cílem každého jednotlivce
a národa. Zvláštní národní etiky není.*

T. G. Masaryk

Kapitáni a kapitánky!

Na prahu nového roku, století a tisíciletí pozvedám symbolický pohár (námořníci pili vždy z pohárů, ne z číší, ty by na vlnách brzy vzaly za své) a připijím všem, kteří uchovají myšlenku skautingu v generacích, o jejichž povaze, zázemí a kóničcích máme jen přibližné představy.

Připijím těm, kteří se odváží kandidovat do Ústřední rady Junáka a v reflektorech skautského veřejného mínění potáhnou, potlačí a poponesou tu Svojsíkovu káru dál.

Připijím těm, kteří budou statečnými činovníky a povedou oddíly, střediska, okresy a kraje k dobrému jménu v naší citlivé společnosti.

Připijím kapitánům a kapitánkám, kteří od oddílů po HKVS povedou plavidla vodního skautingu vždy o kousek vpředu ve vodách neprobádaných a přitom nezapomenou na známé a bezpečné cesty tradic.

Připijím všem, kteří budou ochotni se hádat o svou pravdu a současně naslouchat pravdě jiné.

Připijím Kapitánské poště a Vaším oddílovým a přístavním časopisům.

Připijím Vám všem, připijím i těm, které teprve vychováváte.

Čím že připijím?

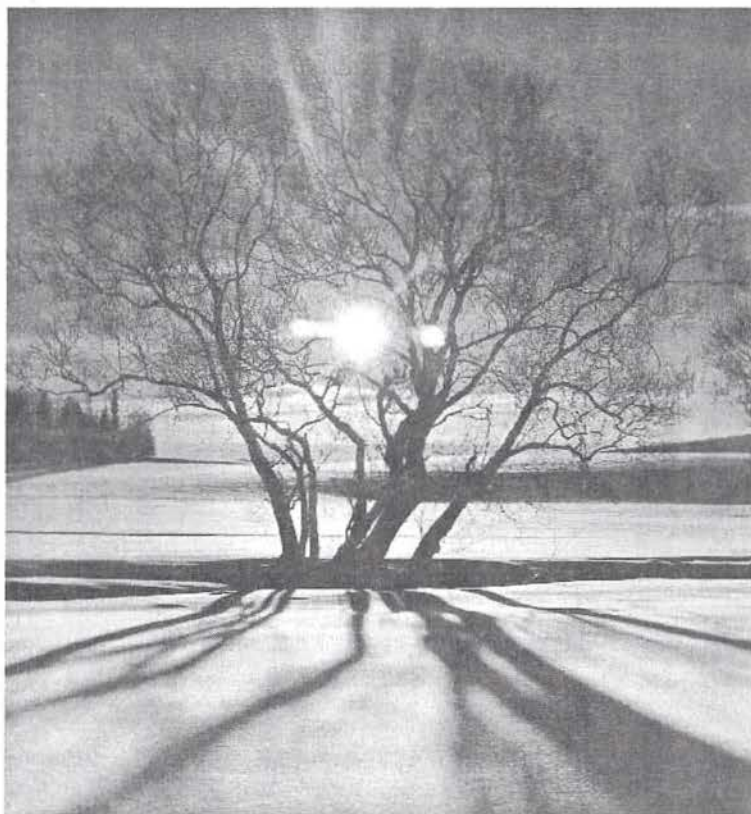
Samozřejmě multivitamínem, vy šťourové.

No tak nejen, vy šťourové.

Váš Vezír, hlavní kapitán

E.Ň.: Děkuji všem, kteří Hlavnímu kapitanátu i mně osobně přáli ústně, písemně, e-mailem i esemeskou do Nového roku a tisíciletí. Nebylo v mých silách odpovědět všem. Děkuji a pozdravy i přání opětuji.

=V=

Pf 2001

HKVS
SHP
redace KP
Tiskárna Ralsko, s. r. o.

Vlajky vodních skautů

Vezír

Motto: My vodáci jsme fangličkáři ...

ZÁKLADNÍ POJMY:

Vlajka

je obdélníkové plátno různých barev sloužící k identifikaci státu, města, spolku, jednotky (státní vlajky některých států mají i jiné tvary (čtverec, plamenec, dvojplamenec). Vlajka musí být oboustranná, tj. obě strany jsou totožné. Vlajka se vyvěšuje vždy na lanko na vlajkovou žerd, stožár, stěžeň. Vlajky byly od 13. století užívány k rozlišování plavidel, musely tedy být jednoduché, z velké vzdálenosti identifikovatelné. Vyvinuly se z praporů, které se však neustálým snímáním a upevňováním poškozovaly, takže bylo zavedeno vztyčování a snímání na šňůře. Vlajka je vždy přesně definovaná včetně poměru šířky a délky. Pro vyvěšování vlajek platí přesná pravidla.

Prapor

je podobný vlajce, zpravidla nemá definovaný poměr rozměrů, obvykle je pevně připevněn na žerdi, může být užíván k výzdobě. Prapory se vyvinuly z dřívějších symbolů podobných totemům a z ozdobných stuh. Již ve starověku je používaly římské legie, ve Číně byly nošeny prapory již před třemi tisíci lety.

Korouhev

je zpravidla vyztužena a bývala používána především jízdními jednotkami k optickým signálům.

Korouhev svislá

(visící z vodorovné zavěšené žerď) se vyvinula z římských praporců vexillum a labarum a dnes je nejčastěji užívána církvemi a náboženskými spolky jako druh ikony nebo jiného přenosného náboženského symbolu (při procesích, dále pravoslavná církev, ale i buddhisté, lamaisté apod.).

Standarta

je jiný látkový symbol, zpravidla bohatě vyšívaný, často s odlišnou líčovou a rubovou stranou, nošený na žerdi nebo ukládaný na čestném místě. Pro své fyzické vlastnosti standarta obvykle ani nemůže vlát.

Bandérium

je svislý prapor o šířce mnohem větší než délce. Používá se jako korouhev, dnes tak často upevňují své vlajky státy, které používají pouze pruh.

Plamenec

je trojúhelníková vlajka, často vykrojená do podoby dvojplamence.

Vimpel (někdy bič)

je dlouhá korouhvička, někdy cípatá, vyvěšovaná zpravidla na válečných lodích v bojové akci.

VLAJKY JEDNOTEK VODNÍCH SKAUTŮ

Vlajka posádky

Posádka je základní pracovní jednotkou vodních skautů. Na rozdíl od pěších družin nepoužívá praporek tvaru gotického trojúhelníku, ale vlajku ve tvaru jednoduchého rovno-

ramenného trojúhelníku (plamenec) výšky 28 cm, délky 42 cm s jednoduchým symbolem vyjadřujícím název posádky. Podkladovou barvu a symbol si volí posádka sama, je však vhodné dodržovat oddílové tradice.

Vlajka oddílu

Oddíl je základní výchovnou jednotkou vodních skautů. Tradičně používá vlajky o rozměrech v poměru 2:3 (zpravidla 60×90 cm) svisle dělené na tři pruhy v poměru 1:2:1, přičemž krajní pruhy mají shodné barvy. Žádné doplňující symboly se na oddílovou vlajku neumísťují.

Původně barvy oddílům určoval Hlavní kapitanát a mělo se používat pouze kombinací barev signálního kódu (červené, modré, bílé, žluté a černé). V současnosti tyto podmínky nelze dodržet, oddíly by však měly vybírat barevnou kombinaci výrazně kontrastní a pokud možno vycházející z městského znaku sídla oddílu. Barevná kombinace červená - modrá - červená je historicky vyhrazena Hlavnímu kapitanátu.

Jestliže oddílová vlajka není určena k vyvěšování, ale k bližší identifikaci (kupř. při slavnostech okresu apod.), může nést v okrajových polích nápis se jménem sídla a čísla oddílu.

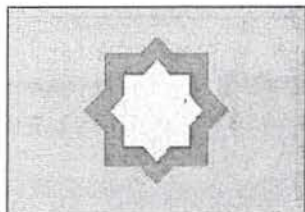
Zmenšená oddílová vlajka ve velikosti 1 x 4 cm se nosí jako tzv. oddílové barvy na levém rukávu krojové košile.

Vlajka přístavu

Oficiálně je dosud stanovena pouze standarta. Tou je světle modrý obdélník po obvodě lemovaný žlutou šňůrkou. Na ploše je kotva s lilií. Symbol je v horním půlkruhu opsán číslem a sídlem přístavu, v dolním půlkruhu vavřínovými ratolestmi. Na rubové straně je název přístavu nahrazen nápisem BUĎ PŘIPRAVEN. Ratolesti jsou spojeny malým emblémem vlastního přístavu. Nápis, ratolesti a kotvy jsou vyšity žlutě, lile je bledě žlutá obšitá hnědou linkou včetně bílého znaku s černou hlavou psa (Kapitánská pošta 3/1990).

Tato standarta je však poměrně málo používaná a přistavy si zpravidla volí buď vlastní vlajku s výrazným emblémem (obdobným mluvícímu znaku na šátku) nebo používají vlajku některého ze svých oddílů, zpravidla oddílu zakládajícího.

Vlajka Hlavního kapitanátu vodních skautů

Hlavní kapitanát je odborem Ústřední rady Junáka, současně jednotka se speciálním zaměřením, dále řídicí článek zájmové sítě vodních skautů a konečně pojmem Hlavní kapitanát je míněna Rada HKVS („admiralita“).

Obecně je HKVS vnímán jako řídicí složka vodních skautů. Proto je jeho vlajka současně symbolem vodních skautů při celostátních akcích, případně při akcích jednotek vodních skautů v zahraničí.

Historicky byla vlajka HKVS jednoduchá vlajka o třech pružích v barvách 1.oddílu vodních skautů Praha (červená - modrá - červená). Dodnes se tato kombinace používá jako stuha Řádu stříbrného bobra.

Před válkou byla zhotovena jednoduchá vlajka v barvě světle modré s vyšitou kotvou, českou skautskou lilii se psem a stuhou s nápisem Buď připraven. Tato vlajka se používala po roce 1945, 1968 i 1989.

Vedle toho byla zhotovena standarta HKVS (rovněž pod názvem vlajka) shodná se standartou přistavů, která má místo názvu přistavu písmena HKVS a mezi žlutou šňůrkou a světle modrým polem má lem z opakující se trikolory.

Protože 11.10.1990 byl schválen současný znak vodních skautů a skautek, tzv. sendvič (Kapitánská pošta č.9/90), a protože jsme se po přijetí Junáka do WOSM, WAGGGS a ISFG otevřeli světu, byla Hlavním kapitanátem definována vlajka HKVS vycházející z historické vlajky, současného znaku, tradičních barevných kombinací vodních skautů, tzv. národních barev a vexilologických zásad (vexilologie = vlajková obdoba heraldiky):

Obdélník o rozměrech v poměru 2:3, skládající se ze tří pruhů v barvě červené - modré - červené. Uprostřed středního modrého pole je bílý znak vodních skautů (sendvič). Znak je na rubové straně probarven, tzn. že hlava psa hledí vždy k žerďové části vlajky. Z optických důvodů jsou červené pruhy poněkud zúženy a jsou v poměru 0,9 : 2,2 : 0,9.

Podle staré tradice mají některé námořnické hodnosti nárok na hodnostní vlajku (vlajkový důstojník, flag officer). Vodní skauti používají od svého vzniku hodnostní vlajky pro činovníky od oddílu výše.

Palubní (dříve přistavný oddílu)

Zmenšená vlajka v oddílových barvách s jednou hvězdou barvy středního pruhu umístěnou v žerďovém pruhu

Kapitán oddílu

Zmenšená vlajka v oddílových barvách se dvěma hvězdami

Přistavný přistavu

Modrá vlajka se bílým znakem vodních skautů a jednou bílou hvězdou v žerďové části

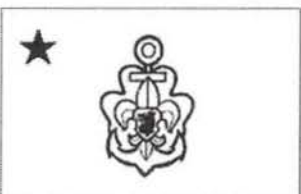
Kapitán přistavu

Modrá vlajka s bílým znakem vodních skautů a dvěma bílými hvězdami v žerďové části

Krajský kapitán

Bílá vlajka s modrým znakem vodních skautů a jednou modrou hvězdou v žerďové části

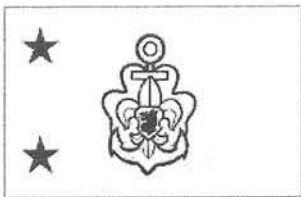

Přistavný hlavního kapitanátu

pokračování na str. 4

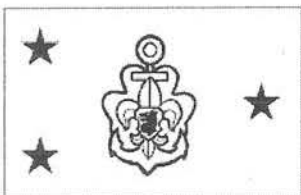
Vlajky vodních skautů, dokončení ze str. 3

Bílá vlajka s modrým znakem vodních skautů a dvěma modrými hvězdami

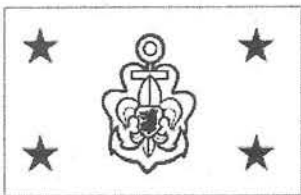
Zástupce hlavního kapitána

Bílá vlajka s modrým znakem vodních skautů a třemi modrými hvězdami

Hlavní kapitán vodních skautů

Bílá vlajka s modrým znakem vodních skautů a čtyřmi modrými hvězdami

Prameny:

Mucha L., Valášek S.: *Vlajky a znaky zemí světa*, Geodetický a kartografický podnik, Praha 1974

Vosátka M.: *Z deníku kapitána*, LEPREZ, Praha 1997

Pleiner R.: *Minilexikon k dějinám lodí a námořní plavby*, Naše vojsko, Praha 1994

Hynek V., Klučina P., Škňouřil E.: *Válečné lodě 3*, Naše vojsko, Praha 1988

Vosátka M.: *Vodáci, ahoj*, Toužimský a Moravec, Praha 1940

Vosátka M.: *Encyklopedie táborníka*, Mladá fronta Praha 1971

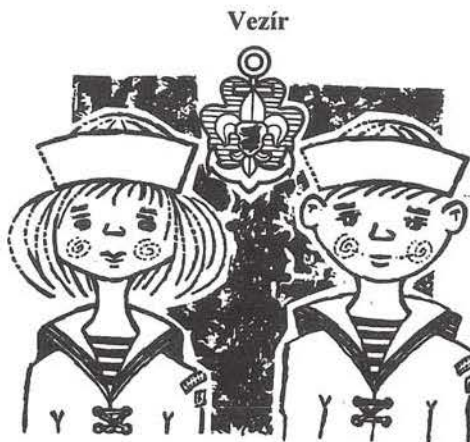
Čáka J.: *Junácká symbolika*

Smith N.: *Vlajky světa*, INA Bratislava 1996

Kapitánská pošta, roč. 1990

Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů ČR č. 277/2000 ze dne 2.8.2000 O užívání vlajek.

Ještě ke kroji

4. číslo Skautingu uveřejnilo článek bratra Bárty „Kauza skautský kroj“ s podtitulkem „Co předcházelo schválení nového kroje“.

Článek vysvětluje, proč byla kolekce nových krojů do poslední chvíle tajena a jak byly brány v potaz připomínky po prvním předvádění v Liberci, druhém na tiskové konferenci v Praze a třetím v Pardubicích. Jako člen krojové komise Ústřední rady s obsahem článku souhlasím a jsem ochoten zájemcům přidat i další podrobnosti.

Musím však komentovat následující slova:

„... Vliv kompromisů je asi nejvíce patrný na nepříliš esteticky sladěných barvách košile a kalhot u kroje vodních skautů. Hlavní kapitanát vodních skautů si postavil hlavu a nesouhlasil s barvou košile, kterou vybraly návrhářky. Teodor Pištěk to později s humorem komentoval slovy: „My také vodákům neradíme, jak mají držet pádla.“ ...“

Návrháři a návrhářky totiž navrhli vodácký kroj ve stejném duchu jako kroj suchý, tj. výrazně světlejší košili než kalhoty a sukně. Výrazně světlejší košile byly zřejmě estetičtější (nevím, jsem výtvarný nedoslýchavec), ale jejich barva se až moc podobala bývalé košili pionýrské a svazácké. Vlastně by to negovalo jeden z důvodů vzniku celé kolekce. Proto jsem jako člen komise trval na barvě tmavomodré. Později jsem ke konzultaci přizval obě nejvyšší činovnice vodních skautů Pištu a Lady, a ty můj názor podpořily.

Výsledkem byla barva košile v původní barvě kalhot a kalhoty ztmavly na barvu společenského kroje činovníků vs. Jako alternativa je v popisu uvedena barva košile shodná s barvou kalhot s logickým odůvodněním, že je opticky oděluje bílý opasek.

Nechť se na mne pan Pištěk, paní Pejchalová a Šafková, ostatní členové krojové komise a autor článku Marek Bárta nehorší, tu postavenou hlavu kapitanátu jsem musel vysvětlit.

Ostatně na předváděčce v Liberci byl vodácký kroj všeobecně přijat výrazně příznivěji, než suchý. Ano, zůstal tradiční a moderní někdy šokuje. Ale když my vodáci jsme ti fangličkáři...

Jako doplněk dodávám, že kroj bude doplněn o matrosky vyzorované návrháři podle matrosbund Pětky a Brandýsa (nejen ty úpletové) a výrobci kolekce vyjednávají o výrobě pruhovaných triček ve velkém podle našeho návrhu.

Na srazu K+K bychom měli ještě jednou všechno vidět.

Nej..nej..nejmladší oddíl

Jiří Řeháček-Balů

„Jak mimoňským vlčatům zachutnala voda“

Mimoň – To, že někomu chutná pivo, víno a nebo rum, to se dnes slyší často. Ale aby někomu zachutnala voda, byl na ní závislý a byla to ještě voda z hradčanského rybníku, to tu ještě nebylo.

A přeci. Bylo to tak. Mimoňská vlčata měla svůj stanový tábor již několik let u hradčanského rybníku na českolipsku. Na břehu, kde tábor vždycky stál ale nebyla pitná voda, takže museli pro ni jezdit na lodi přes rybník na druhou stranu k Billovi.

A tím to všechno začalo.

Lodku a pádla s nádobami na vodu měl sedmý oddíl vlčat zapůjčeno od 2. oddílu vodních skautů z Mimoň. Napřed pro vodu jezdili jen dospěláci. Ale když se vlčata naučila pořádně plavat, pak už zbylo jen trénovat, obléknout si záchrané vesty a hurá na vodu. Touha po dobrodružství zkrotit živel, jako je voda, se dostavila a tak jim, jak se říká „zachutnala voda“. Když se všichni, tady ti větší, vystřídali s dopravováním vody do tábora, začali závodit a předhánět se, kdo tam bude dřív a kdo pojede lépe, což je u kluků normální. Pak už nechybělo nic k velkému rozhodnutí, o kterém jsme se dočetli ve zprávě z deníku oddílu podepsaném kormidelníkem Petrem a Frenkim.

Velké rozhodnutí.

„Na letošní tábor odjížděl náš oddíl s tím, že pokud se vše dobře vydaří a bráškům se nová činnost u vody zalíbí, tak vstoupíme do rodiny vodních skautů. Tomu předcházely ale jemné náznaky kapitána vodního oddílu Cipajse, že by to bylo možné. Není ovšem Hračkou zvládnout vše, co vodní skauting od svých čleů požaduje. Ale všichni se snažili a pokoušeli se dosáhnout ty nejnужnější základy. První začátky na rybníku byly těžké, ale na konci tábora už uměla většina alespoň trochu pádlovat a nepřevrhnout loď a ti zbylí udržet pádlo v ruce tak, že si neublíží. Završením našeho velkého rozhodnutí byl první vodácký – skautský slib na rybníku.“

První Plavba.

Ještě o prázdninách svolal vůdce Frenki oddíl na první plavbu. Poprvé byla účast velmi slabá, protože většina

kluků byla na dovolené s rodiči. Jelo se od průrvy v Novinách do Mimoň ke skautskému domovu. Druhá plavba měla už početnější obsazení. Hradčanský rybník už brázdila čerstvě zakoupená pramice a dvě kanoe. Tam vlčata také poprvé závodila. A tím bylo vše definitivně rozhodnuto. Frenki už nebyl vůdce smečky, ale kapitánem vodáků, a družiny kluků nebyli družiny, ale posádky.

Zvolili si „mokrou variantu“.

Většina kluků se rozhodla pro „mokrou variantu skautování“ a to znamenalo, že se rozloučili se suchozemskými skauty - „blátošlapy“ a že budou patřit k vodákům. To už byl v oddle Michal Brožek, který je po rozdělení smečky zástupcem Frenkiho a tím i palubným oddílu. Na vodě vše perfektně zná, kluci ho mají rádi a umí i naučit jak se lepi lodě. Oddíl se velice rychle doplnil o nováčky a tak už má dvě sedmičlenné posádky a za sebou i první opravdovské závody. Z nich si přivezli už první diplomy a spoustu skvělých zážitků a vodáckých zkušeností. Dnes mají hoši vlastní pádla a oddílové vesty na které jim přidali peníze i rodiče. Vlastní maliu loděnici, kterou si postavili na dvoře skautského domova u ploučnice. V oddíle panuje spokojenost i když vědí že je čeká spousta práce. Mají i nový oddílový pokřik s vodáckou symbolikou.

Účast na akcích je stoprocentí.

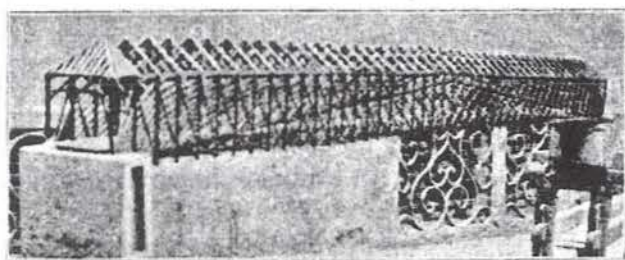
Prostě mimoňským vlčatům byly již příliš úzké naše okresní silnice a málo hluboké českolipské borové lesy. Chtějí dokázat, že jsou schopni se naučit nové věci a získat další zkušenosti pro život v jejich volném čase. Všechny baví nová činnost a účast na akcích se podstatně zlepšila. Je skoro stoprocentní. řekli si, že když zvládl oheň, jako živel, na kterém si uvaří čaj a u kterého se ohřejou, že také zkrotí další živel jakým je voda a tak jim držíme všechny palce.

Pražské mosty V.

Pavel Česák

V místech dnešního mostu Mánesova byl od nepaměti provozovaný přívoz k rybářské osadě, označované už v roce 1273 za pradávnou. O přemostění se zde začalo uvažovat v polovině 19. století. Prvním návrhem byla roku 1838 dřevěná lávka tesařského mistra Michala Ránka, která měla překonat řeku jediným příhradovým polem o rozpětí 197 metrů. Ránek vynalezl novou jednodušší a levnější konstrukci střešních krovů, která se pod názvem Ránkův krov rozšířila po celém mocnářství. Z patentu získal mistr Ránek značný majetek. Jeho návrh lávky vzbudil značnou pozornost ale i polemiku odborníků, z nichž někteří prohlašovali projekt za nereálný a uváděli, že most se musí zlomit vlastní tíhou. Ránek postavil model mostu v měřítku 1 : 48, který překva-

Model Ránkova dřevěného mostu

pil odborníky svou tuhostí a únosností. Převod těchto vlastností na skutečné rozměry však řada odborníků popírala. Model má ovšem střední podpěru, takže by se jednalo ve skutečnosti o dvě pole o rozpětí 98 metrů. I tak by to byl pravděpodobně dřevěný most s největším rozpětím na světě. Vždyť největší most v Bamberku přes Regen měl rozpětí 69,7 metru. Ránek svému projektu věřil a pustil se do realizace na vlastní pěst. Prodal dům v Ostruhové ulici (Sporn-gasse, dnes Nerudova) a zakoupil stavební materiál. Než ale začal stavět zastihla ho smrt, zbylého majetku se ujala vdova a použila ho k stavbě krovů podle Ránkova patentu a tak se dobře postarala o devět sirotek. Model se zachoval ve sbírkách pražské techniky, dnes je v depozitáři Národního technického musea a není veřejnosti přístupný.

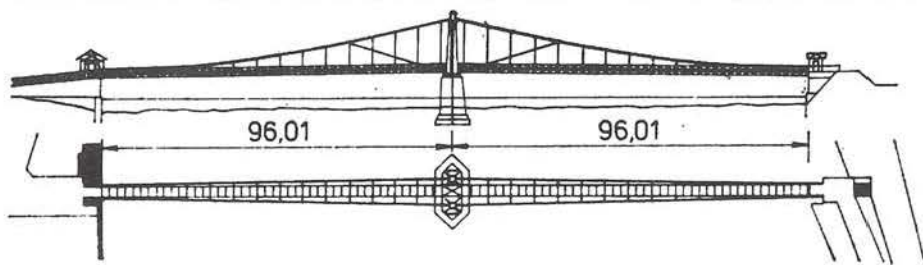
Koncem roku 1866 vzniklo akciové družstvo pro stavbu řetězové lávky mezi tzv. Rejdištěm (Tummelplatz) a Klárovem (podle Klarova ústavu slepců, který sem byl synem zakladatele přenesen do nově postavené budovy). Projekt vypracoval inženýr Karel rytíř Wessely, stavbu provedla firma Františka Schöna a železné konstrukce dodala mostárna Ruston a spol. v letech 1868 - 69. Celkovou světlost mezi pobřežními opěrami 192 metry překonávala řetězová lávka dvěma poli o rozpětí po 96 metrech. Jediný pi-

lír byl postaven stejně jako pobřežní opěry z lomového kamene s kvádrovým obkladem líce a stála na něm litinová brána 17 metrů vysoká. Mostovka o šířce 3,35 metru byla z dřevěných fošen na dřevěných a litinových příčnicích. Ty byly zavěšeny na řetězech a závěsech, které tvořily šikmé, dolů se přibližující plochy. To přispívalo k větší tuhosti v příčném směru a tím i k menším deformacím a houpání. Ocel pro řetězy dodala anglická firma Brothers of Charles Cammel & Co z Sheffieldu. Články řetězů měly délku 3,36 až 6,64 metru a průřez 114 x 25 milimetrů. Zatěžovací statická zkouška byla provedena ve dnech 22.-25. 11. 1869 cihlami při rozložení 311 kg na čtvereční metr mostovky. Průhyby se zjišťovaly nivelací a největší průhyb dosáhl max. 1/550 rozpětí, největší trvalý průhyb dosáhl 1/4800 rozpětí. Do veřejného užívání byla lávka odevzdána 28. 11. 1869 a osvědčila se velmi dobře. To bylo nepřímo příčinou odkladu stavby mostu v těchto místech, lávka sloužila celých 44 let. Na její existenci dodnes upomíná název ulice „U železné lávky“ na Klárově a zděný výstupek s hrázděnou nástavbou jako pozůstatek levobřežní opěry. V ulici U železné lávky stojí domy postavené stavitelem lávky, kterým se říká Schönovy domy. Zatímco neúspěšný stavitel dřevěné lávky své myšlenky vlastní dům obětoval, úspěšný stavitel lávky železné si řadu domů postavil.

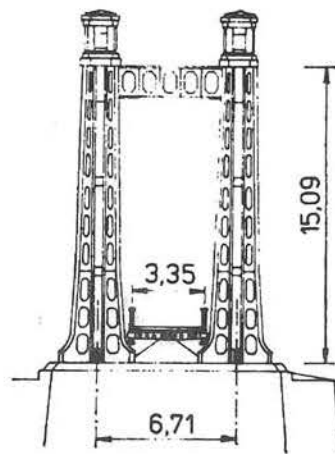
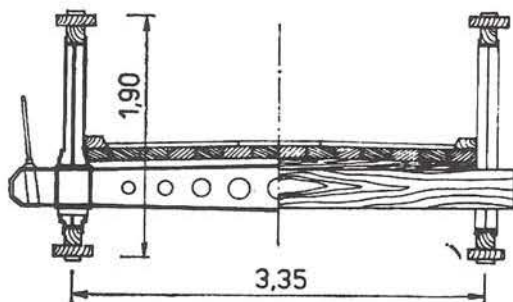
První veřejnou soutěž na most u Rudolfiny vypsal pražský magistrát v květnu 1904 přičemž soutěžící mohli být jen Češi. Tím byla vyloučena účast mezinárodní, ale i účast českých Němců. První projekty byly ocelové o třech polích. Protože ocelové konstrukce buď nespĺňovaly požadavky statické, nebo estetické a dále se uvažovalo o mostě kamenném nebo z vyztuženého betonu. Projekt se měnil neustále i během stavby. Nakonec byl postaven most o čtyřech tříkloubových klenbách z betonu, který má podle požadavku plavební správy šikmost 3 stupně. Stavba byla zahájena v roce 1911. Návodní pilíře zakládala firma Ing. Kress a Bernard na železných kesonech v hloubce až 9,7 metru. Pobřežní opěry stavěla firma Kapsa a Müller v otevřených stavebních jamách na dřevěných pilotách se zdívkou z dusaného betonu 1 : 12. Tak „hubené“ míchání stanovil stavební úřad s ohle-

Řetězová lávka od Rudolfiny na Klárov před postavením nábrežních zdí

Dispozice řetězové lávky
podle projektu
doc. E. Schmidta

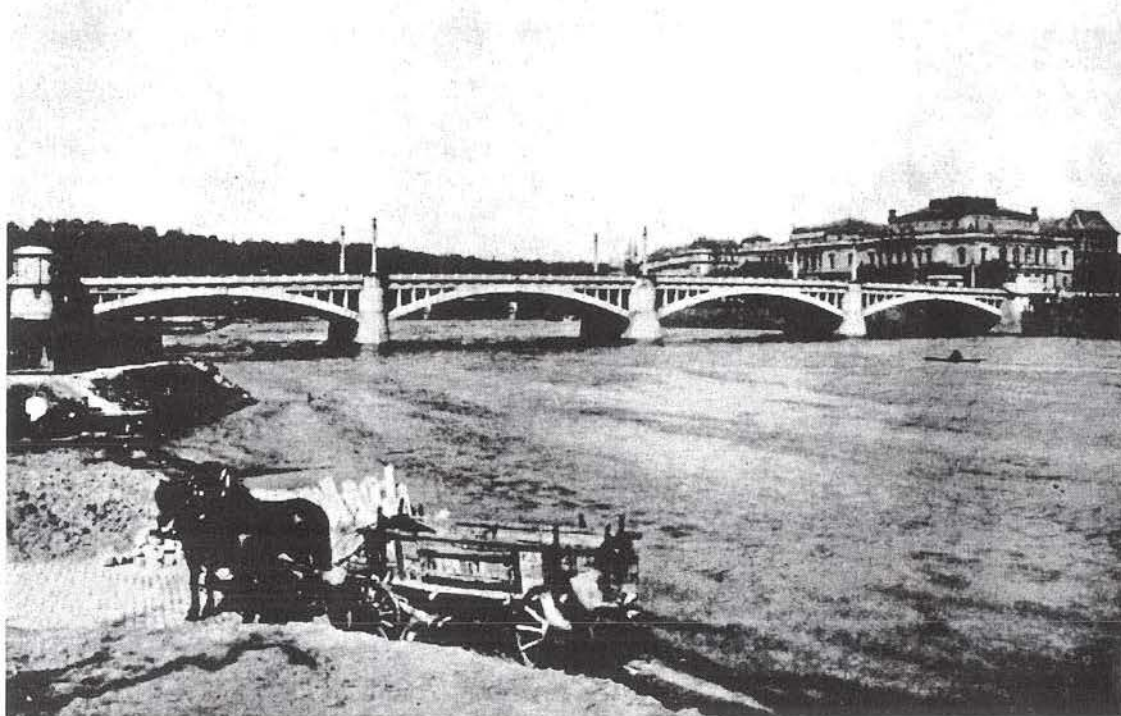
3.1. Dispozice řetězové lávky podle projektu doc. E. Schmidta [64].

dem na malé namáhání zdíva a zároveň v přesvědčení, že tak malé množství cementu si již stavitel netroufne ošidit. Zajímavá praxe.

Krajní klenby mají rozpětí 38,25 metrů, obě střední po 41,8 metru. Jsou tvořeny třemi betonovými pásy o šířkách 5 + 6 + 5 metrů na nichž leží betonová deska. Most je široký 16 metrů a prostřední návodní pilíř je z důvodu pohledových širší o 1 metr. Výzdoba mostu je přes svou značnou uměleckou hodnotu téměř neznámá. Na středním pilíři jsou reliéfy sochaře Františka Bílka, na návodních pilířích na straně protivodní reliéfy Jana Štursy na téma „Krása a umění“, na straně povodní reliéfy Josefa Mařatky. Most byl otevřen

těsně před první světovou válkou v roce 1914. Původně se měl jmenovat „most korunního prince Rudolfa“, po postavení se o něm mluvilo jako o „mostu u Rudolfa“ a po válce byl přejmenován na most Mánesův. Zbývá dodat, že v těsné blízkosti mostu překonává řeku nová komunikace - tunel metra trasy „A“ mezi stanicemi Staroměstská a Malostranská, ten samozřejmě spodem pod dnem.

Literatura:
Fischerové - Pražské mosty
Časopis Epocha ročník 1906
Rozpravy NTM č. 41

Mánesův
most

Volební řád HKVS

1. Základní ustanovení

- 1.1 Tento volební řád stanoví pravidla pro volby Rady Hlavního kapitanátu vodních skautů a její revizní komise (dále jen HKVS) v souladu se Stanovami Junáka - svazu skautů a skautek České republiky, s Volebním řádem Junáka, se Směrnicemi pro zakládání a rušení jednotek se speciálním výchovným zaměřením a se Statutem Hlavního kapitanátu vodních skautů.
- 1.2 Přístavy (základní organizační jednotky vodních skautů - dále jen VS) volí své orgány podle Volebního řádu Junáka, přičemž platí, že kapitány (kapitánky) oddílů VS jmenuje rada přístavu (u samostatných oddílů VS rada střediska) s přihlédnutím k doporučení HKVS.
- 1.3 Přístavy jsou organizačně začleněny do vyšších organizačních jednotek Junáka (okresní, obvodní, městské, krajské rady). Metodicky jsou řízeny Hlavním kapitanátem VS, při vyšších organizačních jednotkách proto působí výchovní zpravodajové VS navržené z řad VS.

2. Volební sněm VS

- 2.1 Volební sněm (dále jen Sněm VS) se schází zpravidla jednou za dva roky a vždy, když o to požádá nejméně jedna třetina kapitánů (kapitánek) registrovaných oddílů a přístavů VS.
- 2.2 Delegáty Sněmu VS jsou kapitáni a kapitánky registrovaných oddílů VS, přístavů VS, případně krajští kapitáni VS a členové Rady HKVS.. Svolavatel může určit poměrný klíč pro volbu delegátů Sněmu VS, z voleného počtu delegátů však musí být nejméně čtyři pětiny z řad kapitánů registrovaných oddílů VS a přístavů VS.
- 2.3 Každý delegát má jen jeden platný hlas.
- 2.4 Sněm se usnáší zjevným hlasováním, pokud alespoň čtvrtina přítomných delegátů nepožádá o tajné hlasování.
- 2.5 Volby do Rady HKVS se provádějí zásadně tajným hlasováním.
- 2.6 Sněm je usnášení schopný, je-li přítomna alespoň polovina pozvaných delegátů.
- 2.7 Usnesení a volby jsou přijímány prostou většinou hlasů přítomných delegátů.

3. Svolavatel Sněmu VS

- 3.1 Svolavatelem Sněmu VS je Rada HKVS.
- 3.2 Rada HKVS je povinna svolat Sněm VS
 - 3.2.1 na konci svého dvouletého období
 - 3.2.2 je-li k tomu vyzvána Ústřední radou Junáka
 - 3.2.3 požádá-li o to písemně alespoň jedna třetina kapitánů (kapitánek) registrovaných oddílů VS a přístavů VS
- 3.3 Rada HKVS svolává Sněm VS nejméně 6 týdnů před datem jeho konání, a to zpravidla oznámením v Kapitánské poště. Jeho svoláním oznamuje současně Ústřední radě Junáka.
- 3.4 Svolavatel jmenuje kandidátní komisi a dva členy volební komise.

4. Kandidátní komise

- 4.1 Pětičlennou kandidátní komisi jmenuje Rada HKVS v dostatečném předstihu tak, aby v ní byly odpovídající

cím způsobem zastoupeny regiony s registrovanými oddíly VS.

- 4.2 Kandidátní komise shromažďuje písemné návrhy na kandidáty pro volby do Rady HKVS. Formu návrhu určuje Rada HKVS.
- 4.3 Kandidátní komise seznamuje po zahájení Sněmu VS delegáty se zprávou o své činnosti a zejména s obsahem kandidátní listiny. Na její doplnění může přijmout nejpozději jednu hodinu před zahájením voleb tzv. pilné návrhy z pléna.
- 4.4 Kandidátní komise ukončí svoji činnost předáním konečné verze kandidátní listiny volební komisi.

5. Volební komise

- 5.1 Po zahájení Sněmu VS je volena pětičlenná volební komise tak, že ke dvěma jejím členům navrženým svolavatelem navrhnou delegáti další tři členy.
- 5.2 Členství ve volební komisi je neslučitelné s kandidaturou v těchto volbách.
- 5.3 Ze svých řad volí volební komise předsedu a tajemníka. Předseda volební komise převezme kandidátní listinu, řídí volby a seznamuje delegáty s výsledky voleb. Tajemník provádí zápis o volbách a odpovídá za archivaci volebních materiálů.
- 5.4 Pokud je volební výsledek napaden písemnou formou v době před usnesením Sněmu VS, rozhodne volební komise, zda dá o protestu hlasovat delegáty Sněmu VS. Je-li protest přijat prostou většinou (viz 2.7), je výsledek voleb anulován a volby je nutno zopakovat.

6. Volby

- 6.1 Na Sněmu VS proběhnou celkem tři volby:
 - 6.1.1 volba hlavního kapitána (kapitánky) a jeho zástupce
 - 6.1.2 volba tří přístavných HKVS
 - 6.1.3 volba hospodáře a dvou členů Revizní komise
- 6.2 Hlavním kapitánem bude zvolen kandidát s nejvyšším počtem platných hlasů, jeho zástupcem kandidát opačného pohlaví s nejvyšším počtem hlasů.
- 6.3 Přístavnými budou zvoleni tři kandidáti s nejvyšším počtem hlasů, přičemž platí zásada, že alespoň jeden přístavný musí být zvolen z kandidátů opačného pohlaví. Na přístavného mohou kandidovat i neúspěšní kandidáti z volby hlavního kapitána (kapitánky).
- 6.4 Hospodářem a členy Revizní komise HKVS budou zvoleni kandidáti, kteří získají největší počet platných hlasů. Kandidát s nejvyšším počtem hlasů jako hospodář, další jako předseda Revizní komise a třetí v pořadí jako člen Revizní komise HKVS

7. Kandidáti

- 7.1 Návrhy na kandidáty může podat písemně Radě HKVS každý činovník vodních skautů prostřednictvím registrovaného oddílu VS nebo přístavu VS nebo Rady HKVS
- 7.2 U kandidátů na funkci hlavního kapitána (kapitánky) a jeho zástupce je předpokladem složená kapitánská zkouška, absolvování lesní školy, nejméně 3 roky činnosti ve vyšší organizační jednotce, případně v ústředních orgánech Junáka, a občanská bezúhonnost.

pokračování na str. 13

Ostrova nazván „Klásterský“. Další náčrt jest poněkud chudě proveden. Jsou tu pojmenovány jen Štěchovice a poznačena vzdálenost 3 míll od Prahy. Za Štěchovicemi zakresleny hranice gruntů svatojanských.

Prvý ostrov nad Štěchovicemi při levém břehu řeky sluje „Velký“ nebo „Sobíky“. Na protějším břehu zdvihá se skalnatý vrch „Džbán“ a straně „Sobíky“. O něco málo výše nad Džbánem jsou v řece dva skalnaté ostrůvky „Baby“ řečené. Proti Džbánu na levém břehu začínaly vysoké, skalnaté břehy „Zlaté hory“ zvané a břizami nahoře porostlé, které tvořily „Kunšův loužek“. V těchto skalách, jak prozrazuje v Altmannově obrazu nakreslená a zde slovem „Zlatý kuczy“ (od kutiti?) poznačená štola, dolovalo se skutečně zlato, ale zdá se, že s malým úspěchem. V malé zátoci řeky leží kámen „Libek“ a po něm zove se sousední stráň na pravém břehu „Na libku“ (později změněno na pojmenování „u lipky“). Nedaleko odtud pod vsí Třebšinem jsou skály „Kletecko“ zvané, s nichž vede smyk na klády k řece, kde byla skládka. O něco výše jest v řece silný proud proti Bosiňáku (nyní ve Vosinách!), způsobený velkou výspou, plnou drobných kamenů „Kameníště“ zvanou. V těch místech na pravém břehu pod svobodnickým gruntem („Freibauer“) jest druhý smyk dříví k řece. Nad smykem v zátoci byly na pravém břehu skály, které sáhaly až do proudu řeky. Proto bylo nutno zde koně převážeti v loďi, která se musila rahny postrkovati až za skály proti proudu, kde zase již šla schůdná navigační cesta. Naproti při levém břehu byly dva kameny v řece „Velký a Malý Mařkovský“ a nad nimi táhla se po břehu dosti dlouhá louka „pod Mařenou“ řečená. Výše nad záhybem řeky zasahovala na levém břehu až do řeky velká skála bílé barvy, zvaná proto „Bílá“. O tu odrážel se mocný proud vody směrem k strmým skalám (Gehrfelsen), kterou bylo níže na pravém břehu. Proti Bílé skále bylo „oužlabí k řece“, kudy neschůdnou pěšinou chodilo se do vsi Teletina, patřící hraběti Michnovi. V ní, jak na náčrtu jest poznamenáno, byli tři svobodníci. Pod mohutnými skalami nad úžlabím byl v údolí řečiště pás pastviny „Koza“ (Geiss) řečený. Uprostřed něho vyčnívala však na samém břehu řeky velká skála, přes kterou nebylo možno přesunovati lano loď táhnoucí, a proto udělán byl podél skály v řečišti srub (lavice), po němž koně táhli loď výš proti proudu, až zase vyjeli na cestu.

V těch místech zdvihají se po obou stranách řeky strmé skalné hory a v řečišti počíná dlouhé pásmo skalisk plavbě nebezpečných. Hned nad srubem byla dvě velká skaliska „Vlčice“ zvaná.*) Proti vsi Třebenicím, ležícím vysoko ve skalách na levém břehu, takže není jich z údolí řeky viděti, stojí na pravém břehu skupina skal, jež se v zátoci řeky tmavým stínem odráží. Proto zátocí přilehavě nazývá se „Černá pola“.**)

*) „Originál má: Zwei Felsen im Wasser Wlnacziczich“ (= „na Vlčicích“!).

**) Domníval jsem se s počátku, že snad v náčrtu jest psáno chybně „pola“ místo pole. Ale v jiných pozdějších popisech řečiště Vltavy shledal jsem se s tímto

velikosti dostane mezi domácím lidem v Povltaví dosti zručných pracovníků. Huře mu bylo sehnati zkušené již dělníky na odstřelování skal a na účelnou úpravu plavební dráhy, zvláště však pro stavbu lodí a pramic. Ale i tu věděl si Fuk rady. Psal o takové muže do bývalého svého působení kláštera Drkolny, kde měli dobré spojení s Lincem a s plavci na Dunaji. Dne 27. listopadu odpovídá Fukovi drkolenský probošt Martin, že nástroje plavecké (instrumenta nautica), jakých si opat přeje a to nejlepší, jaké dostati mohl, může dodati až později, protože plavci zdrželi se při vinobraní. Na doporučení měřfana lineckého Křištofa Hausenpergera zjednal však člověka plavectví velmi znalého, jenž v povaze řek i v úpravě dříví a lodí dobře se vyzná. Přišel by prý hned, ale má jakousi bolest v nohách. Po osmi dnech vydá se však přes cestu se dvěma tovaryši přes Milevsko a s opatem se domluví. Chtěl na cestu 1 dukát, ale smluvil to s ním na 2 zl.

Z účetních poznámek opatových (č. 8) jde na jevo, že od 22. října do konce roku 1640 vydal na zplavňovací práce 333 zl. rýn. 54 kr. Z toho vyúčtoval Matyáš Skála za dobu od 3. listopadu do 26. prosince „i s těmi penězi ktere ze svého deputátu pro nedostatek peněz dokládal“ 227 zl. 39 kr. (č. 10). Uváděti z účtů těch jednotlivé, větším dílem opakující se položky, bylo by obsírně, spokojíme se tudíž s několika zajímavějšími položkami.

Malíř pan David, jenž plavbu narýsoval, několikrát opravoval a dvojmo vymaloval, dostal 3. prosince zatím (pro interim) 30 zl. Originál jeho práce zaslán byl 1. prosince císaři. — 7. prosince vyplaceno bylo za dva plavecké postroje pro koně (Schiffgeschirr), v Linci koupené, 12 zl. 24 kr. a za dopravu z Drkolny do Prahy 13 zl. Podle účtu pracovalo stále až do 26. prosince 9 osob, totiž 4 skalníci a 5 nádeníků; 3 venkovani však jen tři téhodny. Od přivozu zaplatilo se za ty osoby na Vraném za týden 39 kr.

Koncem prosince smluvil drkolenský probošt a pan Nicl, patrně tamější hospodářský ředitel, se stavitelem lodí v Linci, že dostane se loďařům za osmnáctidenní práci po 2 zl. denně a nad to 3 zl. 30 kr. zproptného. K práci těchto loďařů však zatím ještě nedošlo. Mistr najal sice v Solnohradě tovaryše a nakoupil tam značnou zásobu klečí, ano, vydal se dokonce v lednu s těmito potřebami na cestu a dospěl až do Cáhlova, ale pro blízkost nepřátelských tlup dále se nedostali a musili se vrátiti. Za cestu do Solnohradu a nákup věci čítal si mistr 36 zl., za dovoz a cestovné do Cáhlova (Freistadtu v Horních Rakousích) 14 zl.

Od 26. prosince 1640 až do 1. března 1641 nepracovalo se na zplavňování Vltavy, protože řeka zamrzla. Dne 12. února vyslal sice opat jednoho skalníka shlédnout, zdali staly se nějaké škody na vykonaném již díle a možno-li již s prací nad Štěchovicemi začíti, ale týž přinesl záhy zprávu, že řečiště jest plné nakupeného ledu. O prvním březnu však vyjel již Fuk s 13 dělníky z Prahy, které najal za touž mzdu jako loňského roku. Platil

totiž šesti skalníkům po 30 kr., sedmi dělníkům po 20 kr. a Skálovi určil 2 rýnské týdně. Hned nazítří začlo se pracovat proti Velkému ostrovu nad Štěchovicemi na hradištské straně. Od 14. do 21. března dohlížel opat k pracím osobně.

Za hlavní úkol nových prací považována byla stavba jehlového mostu přes Vltavu proti Podskalí. Nový most měl být 142 lokte dlouhý a rozpočten byl na 122 rýn. zlatých. Dříví v ceně 62 zl. dodáno bylo od měšťanů Starého města Pražského, a to: 2 vory dubového dříví dodal Vít Bílek za 17 kop miš., 1 vor břevnového dříví Pavel Samuel Knošlíček-Srnovec z Varvažova za 1½ zl. rýn. a mimo to 4 vory za 15 zl., dva trámové vory Havel Líněk za 17 kop miš., pět vorů Tomáš Olešnický za 1 zl. a to po dvakrátě a Samuel Zeman 1 vor dubového dříví za 4 kopy miš. Stavbu prováděl dvorní tesař pražský Kašpar Seidle. Bylo s ním smlouveno na Strahově za tu práci 26. března 50 rýnských, ale dostal pak o 10 rýnských více, protože k vlastnímu mostu přes řeku jen 74 lokte dlouhému bylo nutno přes blátivý přechod přidělati ještě 68 loket nástavku. Řeka byla v těch místech jen 3 lokte hluboká. Jehly dubové, na nichž most spočíval, byly 8 loket dlouhé. (Nákres viz v korespondenci pod č. 12.)

V polovici dubna vydal se konečně objednaný loďařský mistr se 3 tovaryši znovu na cestu do Cáhlova a odtud s potřebným náradím, s klečemi a s dostatečnou zásobou loďařských hřebů do Budějovic povozem. Odtud vypravili se po lodi do Týna. Z Týna dal Fuk tovaryše s potřebami dopravit dále, patrně na Červenou, mistra však povolal do Milevska, kde s ním 22. dubna vyjednával. Cesta ta stála 32 zl. Celkem dáno dosavad loďaři 92 zl. kromě stravného (6 zl.). Byla tu s loďaři smlouvena mzda 28 zl. za týden, počínajíc 22. dubnem. Do dne 23. června udělali čtyři velké lodi 9, 10, 11 a 12 sáhů dlouhé a mimo to dvě loďky, jednu pro milevský rybník a druhou do Štěchovic. Vše stálo 364 zl., nečítajíc dříví a kovářské práce. Zdály se býti Fukovi drahé, ale protože prý chtěl informační plavbu co nejdříve provést a s pracemi nad proudy počítati, bylo nutno i za drahé peníze lodi postavit. Z Červené vypraven byl loďař se svými tovaryši od Fuka 23. června do Týna, aby tam udělal dvě lodi pro kardinála Haracha. Z účtu za loďařskou práci zajímá mimo zpropitné tovaryšům ve výši 1 zl. dané položka 5 zl. 3 kr., které určeny byly tlumočnickovi, aby za mistra „šifafe“ česky se s lidmi dorozumíval. (Účet č. 18.)

Zatím, co pracováno bylo pilně na odstřelování skal v proudech, staral se Fuk o budoucí úpravu zplavnění od proudů až k Budějovicím. Za tím účelem vyžádal si od mlynáře v Červené (patrně Kazimoura) zprávu, v jakém stavu jsou po řadě němčiny v jezích od Ústí a Častoboře až do Červené a na kterém břehu kde měla by se navigační cesta upravit. Český psanou zprávu Kazimourovu ze dne 14. dubna opatřil Fuk po straně svými většinou česky psanými poznámkami. Protože obsahem svým odpovídá záznamům pozdější informační plavby Fukovy, opomíjeme ji tuto uvést. (Koresp. č. 14.)

zely. Pojmenování ta jsou většinou česky psána, ale v náčrtu tu a tam již oštělá a těžko čitelná.

Na zadní straně jednoho listu nakreslil Fuk obrysy jednotlivých budov pražských a blízkého okolí. Tak „Staroměstskou věž“ s mostem, ostrov (Kampu), Kropáčkovský mlýn s výtahem lodi (Zugschiff), „spálený“ Smíchov, zlíchovský kostel na skále s cestou k němu vedoucí, pod ním „Královskou louku“ a opodál zříceninu tvrze „Prachové“ se zdí podél cesty, pak vysokou budovu ze Zadní Chuchle. Z druhého běhu narýsoval pouze zámek a školu v Bránice, polohu vinic a krčského potoka a poznamenal že „doleji dolů v Bránice je skála“.

Přední strana náčrtu počíná oběma Chuchlemi: „Svrchní a Velký Chuchel“ (1), a poznamenáno jest, že na Velkém Chuchli jsou šance na vrcholu. Pak následuje dvůr Lochovice a Zbraslav se zříceninami kláštera. Před Lahovicemi nakreslen v řečišti modřanský ostrov, pak jez s němčinou, modřanský mlýn a zámek Komořany. Až potud jest kresleno vše opačně, t. j. co leží na pravém břehu, nakresleno jest na břehu levém a naopak. Teprve dále kresleno jest pobřeží proti proudu správně. Tedy za nepoznačenou Závistí spatřuje se na pravém břehu zbořeníště většího domu „krčma Karov“ (nyní vrch), za ní výše proti vodě pobožená krčma „Jarov“ a „Homole“. Proti Jarovu naznačena na levém břehu skála do řeky zabíhající „Beránek“ jménem a za ní na břehu jakási budova se záhadným názvem „Wostelowitz“ (Mostelovice?). Nad Homolí, nežli přijede se k Vranému, leží v řece dva ostrovy: menší při levém (Wostroff) a větší (Wostrob) při pravém břehu. K jižnímu cípu tohoto ostrova směřuje vranský jez. U Vraného poznačena vzdálenost „2 mile od Prahy“. Nad vranským jezem spatřuje se jiný ostrov nebo náos „Kroupy“ řečený. Za ním končily se na levém břehu grunty zbraslavské a počínal se od „víru“ v řece grunt kláštera sv. Jiljí v Praze. Již na tomto gruntě byla krčma „Jiloviště“ s převozem proti Skochovicím. Nad Skochovicemi poblíž měchenického ostrova vléval se do Vltavy potok „Česovice“. Veliký ostrov proti Trnové, jež není poznačena, nese název „Měchenický“. Za Holubovem a Měchenicemi jsou v řečišti tři ostrůvky: „Holubov, Větší Slupíště a Dubna“. V polovici zátoky řeky začínají na levém břehu grunty svatojanské (kláštera sv. Jana pod Skálou). Při pravém břehu jsou v zátoci dvě skály „Výhybka nebo Závorka a Hastrman“. Nad nimi jest přívoz od Libčic k davelskému pivovaru (Dobel). Před ústím Sázavy, kde jsou hranice gruntů hraběte Michny, leží při pravém břehu velký kámen „Šimon“.

Na Sázavě poznačeny jsou Pikovice správně, ale Velký a Menší Medník zapsány jsou nesprávně na pravém břehu. Nedaleko před vtokem Sázavy poznamenány jsou podél gruntů hradištských čtyři ostrovy. První dvě skaliska nesou název „Krejčary“, druhý ostrov „Minka“. Za Minkou naznačen jest přívoz od sv. Kiliana k panským lukám hradištským. Na třetím ostrově nakreslena jest zbořenina s vysvětlivkou „mlýn při klášteře“. Čtvrtý ostrov se zbytkem kvetoucího zde druhdy benediktinského kláštera

K panoramatu Altmannovu, jež Fuk zaslal 1. prosince císaři do Řezna, připojil též vysvětlivky o dosavadním stavu navigace a o záměrech, jak hodlá plavbu upravit. Uvádím je tuto v překladě:

Vysvětlivky o plavbě.

1. Cisařská solnice (na Starém městě), odkudž převáží se loď k Petržilkovskému mlýnu.
2. Petržilkovský mlýn. U něho jest němčina neboli splav, skrze kterou táhnou se lodě rumpálem nahoru. Podobně jest tomu při
3. Kropáčkovském mlýně. Odtud bude možno plavbu pomocí koňů až do Budějovic již upravit.
4. Němčina v modřanském jezu jest poměrně vysoko položena, takže těžko jest skrze ni proplouti. Aby se tomu odpomohlo a také jiní lidé s menšími loděmi budoucně nahoru plouti mohli, bude nutno hořejší práh jezu odsekati a nahofe udělati hřidel, jímž by lodě od několika pěších lidí mohly býti vytaženy.
5. U vtoku Berounky buď při malé vodě přebrodí se feka, nebo při velké naloží se koně do lodí a převezou se na břeh, po němž se dále po této straně v plavbě pokračuje.
6. Z Prahy až sem není třeba plavební dráhu vyklizovati nebo vysekáváním stromů a křovin upravovati.
7. Potom (za Zbraslavi) táhnou se skály a pohoří na dobrou půlmili daleko. V těch místech, kde tvoří horské skupiny, vylámaný byly více jak před 100 léty v jednotlivých skalách cesty, po nichž ale ještě nikdy žádný kůň nekráčel, až teprve já 23. listopadu spatřen jsem byl, když jsem po nových cestách koňmo jel a kde ještě třeba bylo, opravy nařídil.
8. Jez na Vraném. Hned nad ním je třeba koně přepraviti na druhý břeh, kde mohou dále kráčet po krásné louce podle libosti, kdežto na druhé straně táhne se souvislé, šedé, skalnaté pohoří na čtyř až pateronásobný dostřel z pušky daleko.
9. U jedné vsi (Měchenic) přepraví se zase koně zpět a jdou pak po levém břehu až k sv. Kilianu pět čtvrtí míle daleko po nově upravených cestách.
10. Tu jest na ostrově pustý klášter a mlýn sv. Jana na Ostrově, benediktinského řádu, a proti němu právě vtéká feka Sázava do Vltavy.

buk, v Sovkách se skálou „U osla“. Hluboká tišina před Štěchovicemi má jméno „Na buku“: Na levém břehu: Na přestavlickém potoku, u Hořeního slapu, obecní třebeňský les, Hírnhelmka (poustevní strahovského opata Jeronýma z Hírnhelmu † 1679, nyní „Na domku“ zvaná), Bílá skála, Vosiny, Kletecko a Na buku.

Při této příležitosti podotýkám, že název „Svatojanské proudy“ není příliš starý. Nesetkal jsem se s ním v zápisech před r. 1718. Povstal patrně záhy po svatořečení Jana Nepomuckého r. 1721, kdy postavena byla na počátku proudů před Horním slapem na levém břehu socha téhož svätce, jež r. 1908 byla o baována. Dříve říkalo se prostě „Proudý“.

Zde také leží statek Hradiště, který jsem před 2 1/2 léty koupil. Když jsem se tehdy tohoto statku a řečiště k němu náležejícího ujímal a při tom slyšel, že vic jak před 100 léty tudy solní lodě proti vodě pluly, *pojal jsem ihned úmysl, tuto dopravu obnoviti* a lodě zase na tuto plavební dráhu zavésti.

11. Protože po straně sv. kilianské nelze se do Štěchovic dostat, jezdí se po pravém břehu řeky čtvrt míle daleko až k hradištskému přívozu. V Štěchovicích jest první nocleh zejména pro koně, protože není nasnadě příležitost dále se hned dostat. Nyní tedy bude nutno upravovati jízdní dráhu od Štěchovic až k Hořejšímu slapu, kde se zároveň končí hradištské pozemky, pro kteroužto práci, jak mapa (t. j. Altmannův obraz) ukazuje, potřeby bude plavců zkušených a rozvážných. Hoc opus, hic labor est! (Zde ohnisko díla nanejvýš pracného!)

12. Od Štěchovic k Hořejšímu slapům teče řeka hadovitě, tvoříc pět až šestkrát oblouky tvaru půlměsíce, a to tak prudce, že spád vody (dependenci) odhadují na 6 sáhů. Jest plna skal a kulovitých balvanů, a musí se s koňmi pro veliká pásma skal nebo pro skaliska přímo do vody zasahující třikrát, ne-li čtyřikrát do vody, takže jest nutno vysazovati je s jednoho na druhý břeh. Jednou nebo dvakrát bude třeba loď nebo koně podél skalisk, kde nejsou příliš dlouhá, popostrkávati sochory nebo tyčemi (mit sochorn (!) oder Stangen).

13. Z dubových trámů ještě ze staré plavební cesty tu a tam ve vodě ležících bude nutno zbudovati podél skal sruby, aby po nich koně jíti mohli. Odtud výše spatřuji se na různých místech zdi nad dosah vody vystavěné, ale již sesuté, které předkům ukazovaly směr plavby.

14. V prostředku řečiště stojí velká skála „Dolejší slap“ řečená, která tvoří dvě vodní brány. U ní po všechna léta veliké ztráty na vozidlech a nejednou i na lidských životech se přiházejí, zvláště když jest veliká voda na jaře. Po lodích může se zde ještě dosti dobře proplouti, jako na př. i já jednou s velkou lodí nahoru i dolů a po druhé s menší lodí před 8 dny dolů jsem proplul.

15. Pod číslem 15 poznačeny jsou zdi zřícené a nad vodu trčící, z bývalé jízdní dráhy pozůstalé.

16. Dubové podvaly, jak pod č. 13. uvedeno bylo, jsou důkazem, že na nich před časy udělány byly podél skal přechody ze dřeva sroubené, po nichž koně loď táhnoucí přecházeli a loď tímto prudkým proudem nahoru táhli. Protože nebylo pak později nálady dřevěné tyto přechody neboli sruby, časem ledy a velkou vodou stržené, znovu trvaleji vystavěti, upadla plavba těmito místy v zapomenutí (in non usum) a v tom stavu také až posavad přes 100 let zůstala. Tyto skály, kolem nichž sruby šly, musí býti nyní odstraněny. Ale kdyby snad vzdorovaly a ustoupiti by nechtěly, mám v úmyslu je nechati, ale prolámati je, pokud ve vodě stojí, a to na těch místech, kde již od přírody počátek jest učiněn a kde při trvalejších deštích pramenky vody jimi protékají, což při malém stavu vody snadno dá se provésti. Až sem pronikl jsem z Prahy se svou lodí.

17. Skála tímto číslem poznačená (t. j. Hořejší slap) v pokračování svém směrem ke břehu jest jen jilovitá a tvoří jen jednu vodní bránu. Tam pozorovati lze hojnost vorového dříví, jež sem srazeno bývá, protože vor, jako se to stává při dolejších slapu č. 14, prudce jsa hnán větrem nebo vlnami, přiblíží se náhle k ostrohu té skály, ale příboj vln od skály se odrážející vor postihne, čtyři, pět nebo i více oddílů voru pod vodu strhne, takže vše, co na nich leží, do vody spadne a se potopí, kdežto ostatní oddíly voru samy dále rozpoutané plují. Proto ta část skály, která až do prostředku řečiště zabíhá, musí býti aspoň na jeden sáh vysoko nad vodu odstřílena. Protože ta skála, jak viděti lze, pod hladinou vody ustupuje do pozadí, bude tu možná nová širší brána, jako to udáno bylo při čísle 16., protože i zde voda skrze skálu poněkud protéká. Na této nižší části jest skála vysoká 5 až 6 loket a rozšiřuje se nahoře v dosti rovnou a širokou plochu. V druhé části ční však ta skála vzhůru jako nějaký dům nebo hranol a spatřují se na ní tři stromy. Na tomto místě před skálou tvoří řeka záliv na způsob púlměsíce, tedy bezpečný přístav pro lodi. Na této skále může býti postaveno i skladiště, jež pojmouti by mohlo na 20.000 až 30.000 krusců soli. Tu pak mohla by se zrušiti ona solnice, která stojí odtud o půl nebo tři čtvrti míle výše. A protože také pod touto skálou tvoří řeka zátoku, mohly by tu ty lodi, které od Prahy připlují, bezpečně přistávat, zvláště v tom případě, když by neměly ještě výše přes toto místo plouti. Tím by jak plavba, tak i solní obchod uvedeny byly ve skutek a pomáhaly by si navzájem, když by lodi se soli zde zakotvovaly, mimo solnici nebo v solnici zboží se vykládalo a potom zase ze solnice jen 10 nebo 12 kroků vzdálené na pražské lodi pod skálou zakotvené se nakládalo. Tím způsobem mohly by lodi s nákladem zboží za jeden den přistávat u pražské solnice a prázdné lodi zase potřebovaly by nanejvýše 1½ dne, aby vytaženy byly dále (do Týna). Zde hraničí moje (t. j. hradištské) pozemky v těch místech, kde potůček vpadá do řeky a slíbil jsem, že až sem dílo provedu.

18. Co se dalšího řečiště týká, podotknouti jest, že ve vzdálenosti malé míle, jak mi řečeno bylo, jest vystavěna solnice na pozemku hraběte Michny. Dosavad však nebyla k ní taková silnice udělána, aby se tam s koňmi dojeti mohlo. Nyní však, podle zpráv, mohla by se prý snadno zřídit. Od této silnice byla již cesta vystavěna od hraběte Michny a solních úředníků až do Týna. Ta prý sice podle mínění některých lidí místy jest pokažena, ale hrazením lehce prý může býti spravena. Poslušně očekávati budu další rozkazy Jeho Císařské a Královské Milosti, našeho nejmilostivějšího pána, mám-li býti pověřen úkolem také toto dílo od slapu č. 17 až do Týna a Budějovic provésti a upravití."

Na nejnnutnější úpravě navigační cesty v proudech pracovalo se r. 1640 až do prosince, neboť ještě 25. listopadu zanechal opat Fuk Skálov 50 rýnských na vyrovnání účtů. Ač nastalo potom zimní období pracím na vodě nevalně příznivé, nepřestal se Fuk o dílo své i tehdy starati. Za svých obhlídek poznal, že na odklizení balvanů menší nebo prostřední

zátoče rozseto je sedm velkých skalisk, řečených „Na vlčích“. Zde ve Vlčích, mezi třetím a čtvrtým kamenem bylo nejnebezpečnější místo z celých proudů, protože jednak jest zde značný spád řeky, jednak proud vody, odrážejí se ve výše položené zátočce řeky o skalnatý břeh, plnou silou bíl mezi třetí a čtvrtou skálou od shora, takže loď proudem plující mocně hnána byla na skaliska níže ležící. Nad Vlky byla v řečišti skála „Pohan“, o něco výše pak dva kameny „Blatnice“ (Blatinice) a „Sopěje“. Nad Sopějem byl levý břeh Vltavy porostlý střemchami, říkalo se tu proto „Na střemchách“ a toto jméno nesly i tři velké kameny uprostřed řeky. O něco výše při pravém břehu byla skála „Nedvědice“, v prostředku řečiště „Třeštibok“ a nad ním „Křemen“. O Křemen a Třeštibok tříštil se právě proud řeky na dvě strany a spěl prudce k Vlkům. Protože o něco dále zasahovaly do řečiště s pravého břehu dvě veliké skály, bylo nutno zde koně do lodí naložiti a převézt je na levý břeh. Nad tímto převodem byla v prostředku řeky skála „Dědek“, hned za ní pak ostrůvek a kameny „Skalice“ řečené. Nad těmito utvořil se větší ostrov olšemi porostlý, zvaný odtud „Vošice“. Přirozeně tvořila se v těchto místech tíšina, neboť proud řeky rozrážel se před tím o velkou skálu, napříč v řece trčící „Dolejší slap“. Náčrt poznamenává k tomuto místu: „Nebezpečný kámen, škody se činí.“ Neméně nebezpečné místo bylo výše, kde rozsochatá skála zabíhala s pravého břehu daleko do řečiště a skalnatý ostrov „Hořejší slap“ řeku v těch místech nad míru zúžoval, takže nesnadno bylo vorům nebo lodím bez nárazů plouti. Poněvadž i s levého břehu zabíhalo mohutné skalisko až do vody, nutno bylo postaviti podél skal na pravém břehu dřevěný srub pro koně jako pokračování navigace.

Toť právě známý dnes začátek Svatojanských proudů, kde dno řeky povážlivým svahem kloní se již od místa „Slapnice“ zvaného a mohutný proud toku úsilně bije v balvany do cesty se mu stavící. Voda s hukotem tříští se o skály, rozstříkuje se na všechny strany, tvoří divoké peřeje a šumné víry, a rozčeřena splývá dál a dál, aby narazíc na nové překážky opakovala šumný svůj rej. Právě na těch místech, kde dnes odpočívávají a shromažďují se výletníci do proudů, znázorněno jest na Altmannově obrázku, jak skupina mužů sedí u stolu, hoduje a baví se.*)

názvem u Pašovic a u Kamýku (Dinnebierova mapa: „Polla“), z čehož vysvítá, že to bylo plavecké pojmenování některých míst. U Jungmanna pola = polovice.

*) Nebude zajisté bez zajímavosti srovnati uvedené právě názvy Fukova náčrtu z r. 1640 se zprávou, která mi poskytnuta byla laskavostí býva eti: pana lesního Rud. Špačka na Hradišti. Poznáváme z ní, co názvů od té doby zmizelo, patrně zároveň s odstraněnými balvany za Fukovy úpravy i pozdější prací, a jak fantasie lidí jiné si vymyslela nebo staré značně pozměnila.

Pojmenování kamenů v řečišti od jihu k severu: Hořejší slap, Dolejší slap, U křemelu, Na Strejckom, U Bednářů, u Roháče, Na strhaných, Bílá skála, Na Mařence, Na Žížkové brodě, Ve Vosínách, V Kletecku, Duša a Beránek (peřeje).

Názvy lesních děl na pravém břehu: Rabišské, Lešanské, Teletinské a Třešpínské stráně, Jarkova stráně, Kobyli draha, Hoření buk, Dolní dušno, Ve štokách, Dolní

O naději

Jiří Edy Zajíc

Dnes se k vám opět obracím s nadějí, že i někomu z vás napomůžu probudit naději jeho vlastní. Vždyť právě probuzení naděje - kterou francouzský básník Charles Péguy přirovnává k malému děvčátku, jež je třeba budít každé ráno - zásadním způsobem rozhoduje o tom, jak bude vypadat nejen tenhle náš den, ale konec konců i celý život.

Minule jsme se zabývali upozorněním starořeckého filosofa Hérakleita, že „Kdo nečeká, nenajde to, v co nedoufal“, a dnes jsem slíbil na to navázat. Kudy totiž vede cesta, abychom se my sami neuzavírali svojí malou odvahou a neschopností si všimnout skutečných možností a nabídek samotné nadějí? Významnou radu nalézám v upozornění Jenkina Lloyda Jonese, které jsem našel stejně jako inspirace předchozí v knížce „Myš-

lenky moudrých o naději“. A ta rada zní: „Velká naděje se nevejde do malé duše“.

Jde tedy o to, zda a jak můžeme přispět k tomu, aby naše duše - i duše těch, na kterých nám záleží - nebyla „malá“. Začnu tím; kde je to snazší: u dětí. Když se totiž nepropase ten správný věk, pak to jde až překvapivě lehce. Pravda - mnohdy nám to komplikuje škola, která místo toho, aby podstatně přispívala k rozšiřování a prohlubování dětských duší, tak je naopak dusí a uzavírá - o čemž svědčí to, že podle všech hodnověrných průzkumů většina dětí u nás chodí do školy nerada. Ale o to více záleží na nás ostatních - rodičích, babičkách, strýčcích, vedoucích, starších sourozencích.... Právě proto, že jsem mnoho let pobýval s dětmi - některým je dnes přes čtyřicet, a když přišly do mého oddílu, bylo jim sedm, osm let - vím, jak velice mnoho záleží na tom, jestli děti dostanou příležitost tvořivě a se zájmem rozvíjet svou osobnost. Hrou na hudební nástroj, sportem, modelářstvím, sbíráním známek. Možností jsou desítky. Čím je to všestrannější a probíhá to ve společnosti stejně orientovaných vrstevníků, tím lépe. Proto je pro děti tak blahodárné, když mohou prožít svoje dětství v nějakém dobrém oddíle. Víte, co pro duši dítěte znamená prožít pořádné kamarádství? Co to je pocítit pomocnou ruku v pravou chvíli, překonat strach, být u vytržení z nevyčerpatelné hry světél táborového ohně, zažít během noční hlídky nad svou hlavou oblohu plnou hvězd?

Ano - u dětí celkem víme jak na to - i když bohužel se příliš málo podle toho řídíme. Ale co my, dospělí? Můžeme ještě my něco udělat pro růst své duše? Docela přesné vodítko nám poskytla před lety Markéta Procházková, když ještě jako dítě v jedné své básni napsala: „Všichni myslí - když jsem malá - že mám taky malou duši, že mám taky malou lásku, skoro žádnou bolest a vůbec žádnou pravdu.“ Ten začátek je velmi podobný tomu, co jsem říkal o dětech: tak, jako jejich duše roste správným kamarádstvím, i ta naše dospělá roste především dobrými vztahy. Dobrá - řeknu to: roste láskou. Ale tím to nekončí. Naše duše totiž od určité fáze dospělosti roste nejvíc tím, jak dokážeme přijímat pravdu - a bolest. Dokonce to spolu dost souvisí: Pravda o světě kolem i o nás samých může být leckdy dost bolestná. A tehdy jde o to, jestli nás taková bolest srazí na kolena, nebo naopak pevněji na nohy postaví. Ta druhá, žádoucí varianta, je právě darem naděje.

Volební řád

dokončení ze str. 8

- 7.3 U kandidátů na funkci přístavného HKVS je předpokladem složená kapitánská zkouška, nejméně 3 roky činnosti ve vyšší organizační jednotce, případně v ústředních orgánech Junáka, a občanská bezúhonnost.
- 7.4 U kandidátů na funkce hospodáře nebo člena Revizní komise HKVS je předpokladem členství v Junáku, zletilost, nejméně 3 roky praxe v oboru, a občanská bezúhonnost.
8. **Závěrečná ustanovení**
- 8.1 Jestliže nebyl na základě protestu (viz 5.4) výsledek anulován, stává se právoplatným až do doby voleb na příštím Sněmu VS.
- 8.2 Zápis o volbách a platné volební materiály jsou po zapečetění uloženy (viz 5.3) do doby ukončení příštího Sněmu VS. Mohou se otevřít pouze na základě usnesení Rady HKVS komisi k tomu určenou.
- 8.3 O výsledku voleb informuje zpravodaj VS Ústřední radu Junáka.
- 8.4 Zvolní členové Rady HKVS převezmou svoje funkce včetně agend s nimi spojených.
- 8.5 Pokud některému ze zvolených členů Rady HKVS zanikne mandát, jmenují volení členové Rady HKVS na jeho místo náhradníka zpravidla z nezvolených kandidátů předchozího Sněmu VS na dobu do konce volebního období.
- 8.6 Volení členové Rady HKVS jmenují na základě návrhů kapitanů registrovaných oddílů VS a přístavů VS vedoucí pracovních komisí a krajské kapitány.
- 8.7 Tento volební řád nabývá účinnosti dnem schválení Radou Hlavního kapitanátu vodních skautů.

V Praze dne 5. prosince 1996
Ing. Zdeněk Hájek, hlavní kapitán

Z archivu Deváté vlny

Součástí 9. LŠVS v roce 1999 bylo zpracování dávné i nedávné historie oddílů a přístavů vodních skautů jednotlivými účastníky. Vznikly při tom velmi zdařilé práce, které by bylo škoda nechat zahálet v archivu. Budeme je proto postupně otiskovat v Kapitánské poště i s tím, že nemusí být vždy ve všem přesné (jejich autoři nejsou pamětníci ani odborní historici), či naopak s tím, že už podobný text na stejné téma publikován byl (každý nemá všechna čísla KP). Bude-li chtít kdokoli uvedené práce doplnit nebo opravit, budeme jen rádi. Cílem archivní akce je vytvořit třeba jen náhodnou mozaiku, která zachytí leccos typického ale i nevšedního z bohaté minulosti vodního skautingu v našich zemích. Chce-li někdo přidat svůj kámenek do mozaiky (tj. zpracovat historii vlastního oddílu či přístavu), je pochopitelně vítán.

Ježek - archivář Deváté vlny

Historie vzniku střediska vodních skautů ve Vysokém Mýtě

Míla Běd'a Šilarová

Po založení českého skautingu v roce 1912 a v poválečných letech dochází k založení skautské organizace ve Vysokém Mýtě.

V roce 1919 přijíždí přednášet do Vysokého Mýta na pozvání Sportovního klubu A.B.Svojsík. Jeho projev inspiroval studenty gymnázia k založení první skautské organizace v tomto městě. K prvním 18 členům se později přidává dalších pět.

Ve stejném roce předvedli Baden-Powelovi skauti ukázky svého výcviku na vojenském cvičišti na Hartech.

Prvním oddílovým vůdcem byl MUDr. Kubík (tehdy v presenční službě ve Vysokém Mýtě), po jeho odchodu funkci převzal učitel Josef Šalda. Nově založená organizace neměla k dispozici klubovnu a oddíl se scházel v prádelně domu JUDr. Brože (náměstí čp. 206). První tábor v r. 1920 ve Všivickém údolí u Zderaze skončil předčasně vinou nepříznivého počasí a malou zkušeností pořadatelů.

V dalších letech byly organizovány spíše putovní tábory: v r. 1921 v okolí Žákovy Hory (vůdce Karel Panský), v r. 1922 v okolí Stvořidel na Sázavě (vůdce Karel Lejsek), v r. 1923 na Šumavě a Českomoravské Vysočině, v r. 1924 v Podyjí, Moravském Krasu a v Jeseníkách.

V r. 1926 se konečně podařilo zajistit místnost pro schůzky v Útulku Boženy Němcové v čp. 94 a po roce 1929 byla nalezena místnost v domku vedle pily u Kašparova mlýna (čp. 77). Ta však sloužila jen krátce, než se činnost přemístila do nově postaveného objektu mateřské školy na Pražském předměstí (čp. 55).

Stálý program organizace byl obohacen i některými výjimečnými událostmi. Jednou z nich bylo vítání T.G.Masaryka v Dobříkově při jeho návštěvě u ministra Klofáče v r. 1921. Při účasti na oslavách 10. výročí skautingu v Praze zvítězil Miloš Bendl v běhu na 400 metrů.

V r. 1925 získala vysokomýtská skautská organizace vlastní vlajku, kterou se podařilo uchovat až do dnešní doby.

První dívčí oddíl byl založen v r. 1926 a svoji činnost zahájil pobytem na Pravcově mlýně u Nových Hradů. Oddíl vedly Máša Frantová a Pavla Žaludová. V témže roce tábořil chlapecký oddíl poprvé na stálém táboře u He-

rálce pod vedením Karla Lejska a Jaromíra Muzikanta. Tím skončila éra putovních táborů. V r. 1927 byl vybudován stálý tábor v Borku u Turnova, děvčata převzala tento tábor po chlapcích. Vlčata samostatně tábořila v Hněveticích u Rychmburku pod vedením J. Muzikanta a Zdeňka Žaluda. O další činnosti v letech 1928 - 31 se dochovalo jen velmi málo zpráv.

V r. 1932 se vysokomýtské skauti dočkali na Tyršově náměstí (čp. 47) své první samostatné klubovny. V té době byly ve Vysokém Mýtě tři chlapecké oddíly, smečka vlčat a oddíl děvčat. V r. 1934 bylo ve Vysokém Mýtě v skautských oddílech celkem 101 chlapců a 57 děvčat. Mýtská organizace byla co do velikosti třetí za Pardubicemi a Hradcem Králové. V r. 1936 se středisko ve Vysokém Mýtě rozdělilo na chlapecké a dívčí. To dokazuje jednak dosaženou velikost skautské organizace a dále to, jaké úrovně dosáhl dívčí skauting v tomto městě. Po tomto roce začíná tušení o ohrožení republiky. Probíhá hasičský výcvik a skautské oddíly jsou zařazeny do výcviku Civilní protiletectké obrany.

Tábor v r. 1937 byl mimořádný. Konal se ve Svatojanské dolině na Slovensku. Tábor se 34 účastníky vedl Franta Hořavka, kterému postoupili tuto funkci zúčastňující se vůdcové Karel Lejsek a další „staří páni“ (nejstaršímu bylo 33 let). Tábor byl ve velmi nepřístupných místech a zásobování bylo velmi komplikované. Toho roku byl Karel Lejsek vyznamenán odznakem „Skautská láska“ za svou dlouholetou činnost ve skautském hnutí. V červnu proběhly župní závody v Hradci Králové za účasti dívčích a chlapeckých hlídek. Dívčí hlídka z Vysokého Mýta zvítězila.

V r. 1938 se mezinárodní situace dramatizuje a to se odráží i na činnosti skautských oddílů. Tábory se pořádají v menší vzdálenosti od mateřského města a připravují se na obranu republiky. Skauti se zúčastňují spojovacích školení s telefony a později i vysílačkami, výcviku morseovky v klubu radioamatérů, cvičných náletů a jiných akcí CPO.

Tragické události podzimu 1939 vedly k nasazení oddílů skautů i skautek do služby na obranu republiky. Oficiálně jsme byli vedeni jako kolospojky, ve skutečnosti

nás čekaly nejrůznější úkoly od obsluhy polních telefonů a služby u vysílaček mýtských radioamatérů až po řízení dopravy atd. Většina skautů byla ve službě 10 až 12 hodin.

Poslední předválečný tábor se konal v r. 1939 opět na Želivce a byl jeden z největších a nejlépe vybavených. Za přítomnosti Karla Lejska vedl chlapecký tábor Karel Tichý, dívčí Helena Finková.

Tábor připravovaný v r. 1940, kdy již byly naloženy vagony s táborovým materiálem byl na poslední chvíli zakázán a brzy došlo i k zákazu skautského hnutí a zabavení veškerého majetku.

Oficiálně skauting ve Vysokém Mýtě skončil, ale členové udržovali styky dále. Po válce inicioval obnovu oddílů Václav Tichý, ale po r. 1948, kdy byl Junák začleněn do Svazu československé mládeže, začala opětovná likvidace Junáka.

V r. 1968 opět hnutí povstalo a v popředí stál znovu Václav Tichý. Avšak ani teď netrvala činnost dlouho. V r. 1970 byla existence oddílů ukončena a některé oddíly přešly pod jiné, oficiálně povolené organizace.

Po r. 1989 Václav Tichý svolává bývalé členy vysokomýtského Junáka. Tato skupina starších skautů během roku zorganizovala nábor nových mladších vůdců a uspořádala pro ně vzdělávací kurzy. Nábor dětí proběhl v r. 1990 a od září začalo středisko naplno pracovat.

O členství požádal i celý koedukovaný oddíl „Vydří stopa“ s 18 dětmi ze Džbánova, vedený jako přírodovědný kroužek při ZDŠ Kniřov. Tento oddíl pracoval od r. 1984 pod vedením Miloslavy Šilarové. Měl vlastní klubovnu v prádelně své vedoucí, místo s poradním ohněm a malou zemljankou a nějaké drobné sportovní potřeby. Do té doby nebyl zastřešen žádnou dětskou organizací a vše si financoval z vlastních zdrojů.

V r. 1991 se uskutečňuje první „porevoluční“ tábor v Dolanech u řeky Novohradky, kde se později vybudovalo stálé tábořiště. Na jedné louce tábořilo celkem 120 dětí z Vysokého Mýta. Děvčata a chlapci měli každý svůj vlastní táborový kruh, ale kuchyň a ostatní zařízení bylo společné. Tento způsob táboření nebyl právě ideální, ale v tehdejších podmínkách splnil svůj účel. V dalších letech byly tábory odděleny i termínově.

Středisko poměrně dobře fungovalo hlavně díky Václavu Tichému. Po jeho nenadálé smrti nemělo středisko rovnocennou náhradu a některé oddíly se začaly rozpadat. Dívčí část vysokomýtského Junáka se na čas dokonce rozpadla úplně.

V r. 1993 začaly oddíly skautů, vřát a Vydří stopa zkoušet vodáckou činnost. Jezdily společně na tábory k větším řekám a na vlastních kanoích vůdců začaly s výcvikem. Středisková rada po velké diskusi schválila nákup

dvou plechových rybářských pramic, které poprvé vypluly na táboře na Sázavě v Chřenovicích.

Vodní táborový program zaznamenal velký úspěch a již v r. 1994 se začalo uvažovat o koupi dalších lodí. Středisková rada však neměla, hlavně z finančních důvodů, pro tuto činnost pochopení.

V r. 1995 tábořily uvedené oddíly v Helvíkovicích na Divoké Orlici. Voda děti stále více přitahovala a tlak na střediskovou radu sílil. Vedení střediska doporučilo, aby si tyto oddíly založily vlastní středisko vodních skautů. Koncem roku bylo již vše připravené a střediska se mohla rozdělit i o původní společný majetek. Od 1. března 1996 funguje přístav zcela samostatně. Koedukovaný oddíl „Vydří stopa“ se přetvořil na oddíl vodních skautek a svůj název přenechal přístavu. Téhož roku projevil zájem o členství v přístavu nově vznikající oddíl křesťanských skautů. Je zajímavé, že v přístavu skautů vodních funguje jeden oddíl skautů „zelených“.

První přístavní tábor byl na Stvořidlech v blízkosti Foglarovy „Sluneční zátoky“, kde má tento spisovatel pomník. Vůdci oddílů věnovali přístavu pět svých kanoí a byly přikoupeny ještě dvě svazarmovské pramice. Táboření na Sázavě se stává pro náš přístav tradicí. V r. 1997 táboříme v Hněvkovicích, 1998 v Chřenovicích a v r. 1999 blízko vesničky Stříbrné Hory.

V r. 1997 se našim skautům na svazarmovských pramicích podařilo vyhrát závod „Přes tři jezy“, o rok později je tato posádka třetí.

Až do r. 1998 neměl přístav vlastní klubovnu a oddíly se scházely v bytech vůdců. Toho roku jsme dostali nabídku od tělovýchovné organizace Sokol na nevyužitý prostor bývalé herny stolního tenisu. Je to dřevěná budova, do které škvírami mezi prkny prosvítá slunce. Šatna náležející k této stavbě je zděná o rozměrech 3 x 4 m, vlastní tělocvična má rozměry 6 x 12 m.

Ve stejném období jsme začali budovat loděnici blízko jezu Jangelce na řece Loučné kousek za Vysokým Mýtem. Zakoupili jsme železniční vagon, obstarali potřebná povolení, zajistili sponzorsky dopravu a do vyklizených prostor bývalého rumiště jsme vagon usadili.

Přístav se zatím úspěšně rozrůstá a vše brzdí jen nedostatek financí. V současnosti přistavujeme klubovnu pro křesťanský oddíl a od r. 2000 jsme získali pronájem stálého tábořiště na louce pod Stvořidly na Sázavě.

Richard Gordon, autor známé knihy Doktor v domě, sloužil také jako lodní lékař. Ze svého působení čerpal při psaní jiné knihy Doktor na moři. Přetiskujeme část, která popisuje parník, na kterém Gordon začínal. Ani v britském obchodním loďstvu nebylo vždy všechno skvělé...

LOTOS

Nebylo by spravedlivé tvrdit, že Lotos byl plavidlo pronásledované nešťastným osudem. Pravda arci je, že loď vykazovala značnou úrazovost, asi jako školačka v pubertě - zbytečně dlouhá a ne zrovna graciózní.

Už v prenatalní době, dokud ještě byla v loděnici, prošla mnohou strastí a rozličným utrpením. Počata - nebo započata - byla roku 1929 položením kýlu ve Wallsendu a dospěla ve vývoji šťastně až do stádia, kdy se každá rozestavěná loď podobá velkému oškubanému kuřeti, když mrazivý severák deprese zafičel i do loďařského průmyslu severní Anglie. Po čtyři roky rezavěla v uzamčené ohradě opuštěného staveniště. Potom byly práce obnoveny, ale s jistými odchylkami: zákazník si už nepřál, aby Lotos brázdil severní Atlantik. Měl sloužit jako nákladní loď na kursu Anglie - Dálný východ a opačně a inženýři provedli na rýsovacích prknech příslušné změny. Brzo potom udělal zákazník bankrot a jiný zájemce, jenž získal nedodělek z konkursní podstaty, si přál loď velrybářskou. I tento třetí zákazník urychleně zkrachoval a budoucí Lotos přešel do vlastnictví paroplavební společnosti Fathom. Pod patronátem této firmy byla loď dostavěna. Tím skončily četné konstrukční změny tolik podobné ontogenetickým proměnám, jimiž prochází lidské embryo a které nakonec také k ničemu nejsou.

Lotos klasifikovaný jako „loď pro smíšenou dopravu cestujících a nákladů“ - byl na světě.

Při spouštění na vodu Lotos napíchl a málem potopil malý remorkér a na panenské plavbě ztratil ze bouře ve Velké australské zátocině vrtuli. Na počátku války se vracel z Nového Zélandu, natřený šedivou barvou, a byl z prvních plavidel, které předvedlo admirality, co dokáže magnetická mina. V ústí Temže přišel Lotos skorem o kompletní příď, ale udržel se nad vodou dost dlouho, aby mohl být odvláčen za účelem opravy do loděnice. Po mnoha měsících znovu vyplul s určením připojit se ke konvoji. Do pětadvaceti minut po opuštění přístavu mu puma urazila zád.

Zád se podařilo zazáplatovat a po zbytek válečných let Lotos proplul už bez úhony úskalími nebezpečných situací. Výjimkou byl kratičký incident, když — roku 1945 - Lotos rychlopalným oerlikonem sestřelil blížící se letadlo. Záhy vyšlo najevo, že šlo o nedopatření, neboť to byl americký mustang. Po skončení války a generální opravy se Lotos vrátil k mírovému zaměstnání. Pohoda byla zkalena toliko v Karibském moři, když ve strojně došlo k výbuchu, a v Rudém moři, kde se zbláznil lodní kuchař a začal s řeznickou sekerkou v ruce honit své kolegy námořníky.

Většina škod, napáchaných oběma mimořádkami, byla jakžtakž napravena, ale časté strukturální změny se projevíly předčasnou senilitou a chronickými neduhy: Lotos byl v severnějších oblastech příliš studený a v tropech příliš horký a za špatného počasí bedně sténal. Ale paroplavební společnost Fathom neznala slitování a honila loď od čerta k ďáblu, jen když to něco vyneslo pánům akcionářům. Lo-

tos vozil olovo a olivy, radiátory a rýži, kopru a krávy. Dopravoval ocel z Baltimoru do Brisbane, vlnu z Aucklandu do Archangelska, uhlí ze Swansea do Singapuru. Byl to zkrátka plovoucí nákupní koš.

Ačkoli na lodi bylo místo pro třicet cestujících, stávalo se často, že Lotos nevezl žádného - a málokdy jich měl na palubě víc než deset. Bývali to lidé, jejichž cílem byly přístavy málo frekventované, nebo kteří byli tak chudí, že si nemohli dovolit cestu velkou lodí. Na druhé straně však byli mezi pasažéry Lotosu i zkušení cestovatelé, kteří se chtěli vyhnout přitroublé družnosti lodních salónů a ohlupující monotonii značky „Ex a sex“, jaká panuje na přepychových plavidlech. Paroplavební společnost o cestující moc nestála. Z pasažérů koukaly většinou jen mrzutosti ve formě stížností, ale náklad vynášel.

Největší pohromou, která od konce války potrefila Lotos, byl - podle svorného názoru posádky - jeho velitel, kapitán Vincent Hogg. Jakmile se loď ocitla na širém moři, stával se z moci úřední samojediným představitelem paroplavební akciové společnosti Fathom, jakož i krále a Boha. Všechny tyto tři mocnosti nahrazoval s nestrannou vznešeností. Vztah jeho důstojníků k němu se podobal poměru rolníků k dlouhému suchu: také je snášejí, ale denně se modlí, aby je pánbůh od tohoto protiventství brzo osvoboditi ráčil.

Tíha Hoggovy osobnosti doléhala nejtěžší na Hornbeam, jenž byl kapitánovým zástupcem. Hornbeam složil kapitánské zkoušky už před dvaceti lety a čekal na nějakou „svou“ loď s pokornou odevzdaností chudého příbuzného, jenž bezmocně doufá v dědictví. Bylo to prostě k breku. Počet kapitánů byl dán počtem lodí - a dokud smrt neuprázdnila některý velitelský můstek, nebyl žádný postup možný. Hornbeam měl v zásuvce své kajuty abecední seznam kapitánů společnosti Fathom. U každého byl přesný záznam o jeho věku a poznámky o jeho zálibě v pití, v lehkých ženách a v jiných kratochvilích, které údajně krátí život, ale všichni kapitáni se jako naschvál těšili provokativnímu zdraví.

Horbeamovy pocity bezvýhradně sdílel šéfinženýr McDougall, jenž nenáviděl kapitána jak zavařené ložisko; a kapitánovi byl šéfinženýr protivný jako mlha kolem kentských písečných mělčin. McDougall považoval loď za pouhý kontejner, jehož jediným účelem je vozit mu z místa na místo jeho mašiny; chronickým jablkem sváru byly zeměpisné souřadnice. Kapitán určoval pozice lodí sextantem, šéfinženýr je vypočítával podle obrátek vrtule a prohlašoval, že loď už je mnohem dál, než tvrdí kapitán. Podle McDougallovyh propočtů měly vlastně kotle a strojnova Lotosu dorazit do každého přístavu o několik dní dříve než ostatek lodí.

Lotos měl na palubě ještě dva důstojníky, četu strojníků, bezdrátového telegrafistu a - protože za plného stavu osádky převyšovala počet devadesáti devíti duší - i lékaře.

Vybral a o zážitky z četby se rozdělil Vezír

Kapitáni a kapitánky!

Blíží se Valný sněm Junáka, jehož první částí budou sněmy středisek, přístavů, okresů a krajů. Součástí bude také volební sněm vodních skautů konaný, jak jsme se dohodli, ve dnech 6.- 8. dubna 2001, v jehož letos velmi pestrém programu bude i volba nového kapitanátu a zejména hodnocení práce uplynulého období.

I v celém hnutí začíná předšněmovní diskuse a já vás vyzývám, abyste se jí aktivně zúčastnili, abyste se snažili být objektivní a věřím, že dokážete odlišit skutečnosti od dojmů, špatné informace od nedostatku informací.

I náš sněm vodních skautů a skautek bude hodnotit úroveň práce vodního skautingu a jeho vedení HKVS.

Protože chceme, aby se hodnocení i nová zpráva opíraly o nejširší množství poznatků, žádám vás, abyste se prostřednictvím Kapitánské pošty i cestou HKVS vyjadřovali k našim minulým záměrům míře jejich plnění i navrhovali nové cesty vodních skautů.

Abyste se měli o co opírat, uveřejňuje níže Kapitánská pošta Programové prohlášení HKVS přijaté a zveřejněné před rokem.

Vezír

Programové prohlášení HKVS - Strategie do roku 2003

1. **Výchozí situace** (plnění předchozího programového prohlášení Strategie HKVS do roku 2000, situace v hnutí a České republice)

1.1 HKVS upevnil své postavení odboru ÚRJ a jeho existence je vnímána všemi složkami jako samozřejmá. Zvolením hlavního kapitána členem ÚRJ jako zpravodaje pro specifické výchovné činnosti získali vodní skauti přímé zastoupení ve vrcholném orgánu Junáka.

Vodní skauti byli zastoupeni aktivně pracujícími kapitány v klíčových odborech Ústřední rady Junáka - v odboru pro výchovu činovníků, v odboru vlčat (a světlušek) a v hospodářském odboru, v revizní komisi, v náčelnictvu kmene dospělých a v mnoha pracovních komisích. Prostřednictvím těchto odborů a komisí se výrazně podílel na tvorbě nových odborek, handbooku Skautskou stezkou, Řádu pro vzdělávání činovníků a činovnic, příručky k čekatelské a vůdcovské zkoušce, příručkách pro vlčata, atd.

HKVS je rovněž vnímán jako metodik a garant bezpečnosti při vodáckých činnostech v rámci Junáka a proto vydal Organizační směrnici o pořádání skautských vodáckých akcí včetně její novely platné pro všechny výchovné a organizační jednotky Junáka.

1.2 Počet vodáckých oddílů se ustálil na čísle blízkém 200, přestože některé oddíly a přístavy fúzovaly, vznikají zase jiné oddíly v místech, kde nedávno nepracovaly. Největší vliv na jednotlivé oddíly má HKVS přímým kontaktem při pravidelných půlročních setkáních kapitánů a kapitánek. V poslední době se podařilo zvýšit účast nejmladších činovníků vhodným propojením srazů se soustředěním vodáckých lesoškoláků. Díky těmto vazbám je současné složení Rady HKVS zcela neformálně celostátní. Stále však existuje menší část oddílů, které s HKVS spolupracují pouze symbolicky, tedy často bez konkrétní zpětné vazby. Kromě toho stále existují města a území, kde neexistují oddíly vodních skautů, ač zde existují vhodné podmínky.

1.3 Lodní komise HKVS vyvinula ve spolupráci s firmou TRIDENT nový typ plavidla vodních skautů - pramici

P550 vhodnou pro kanoistiku na lehké vodě a pro jachting. HKVS jako právní subjekt získal na tyto lodě dotace a postupně je předával jednotlivým přístavům a oddílům. Podobně postupoval u kanoé C2 Tučňák.

Vlastní metodická činnost HKVS vůči skautům (vlčatům až roverům včetně dívčího kmene) se projevila zmíněnými novelami odborek a organizováním centrálních vodáckých akcí - Závodu přes tři jezy, závodu skautských plachetnic SKARE a závodu vodácké všestrannosti SKAPA. Pro všechny tyto závody byla vydána pravidla Soutěžní řád a je důkazem života všech tří závodů, že jsou pravidla každým rokem mírně novelizována podle stávajících podmínek, resp. požadavků rozhodujících subjektů působících mimo Junák.

Aktivním členům komise pro vlčata a žabičky, resp. odboru vlčat, skupině kolem přístavu Racek Žďár n.S. se podařilo využitím Kiplingovy povídky Bílý lachtan zlepšit dosud značně krkolomné propojení výchovného motivu Knih džunglí s vodáckou romantikou. Pro starší vlčata je i nadále úspěšně používána Lodní knížka.

Úspěšnost či neúspěšnost vodních skautů ve všeobecném Svojsíkově závodu a Závodu vlčat a světlušek ukazuje, že jejich pravidla plně nevyhovují specializovaným vodáckým oddílům. Jestliže v minulých a dávných letech byla jejich účast v nejvyšších kolech pravidlem a věcí cti, jestliže bylo v ústředním kole ZSV 1998 pět hlídek v modrém, je s podivem, že v ústředním kole SZ 1999 byla jen jedna hlídka vodních skautek a žádná vodních skautů.

Rok 2000 je rokem třetího trienale Navigamus, který se zřetelně stal tradicí a vyvrcholením našich aktivit. Celostátní setkání vodních skautů je dnes již přirozeným vyvrcholením výcvikového cyklu a stává se určujícím pro všechny činnosti většiny oddílů vodních skautů.

1.4 V minulém období se HKVS přiblížil ke splnění svého hlavního úkolu - zvýšení kvalifikace kapitánů oddílů. HKVS tak organizuje lesní školy, lesní kurzy dvojího

pokračování na následující straně

typu (motivační a čekatelský), instruktorskou lesní školu, nově ve spolupráci s přístavem Eskadra Ostrava Admirální plavby, dle potřeby Seniorskou lesní školu. Přestože se našich vzdělávacích kurzů zúčastňují i skauti a skautky z nevodáckých oddílů, navrhujeme, aby pro zajištění především vodácké bezpečnosti pořádaly přístavy jednodušší kurzy pro suchozemce.

- 1.5 Hlavním metodickým listem HKVS je stále Kapitánská pošta, která díky přístavu Mimoň dostala velice profesionální, avšak nikoli neosobní vzhled.

Přestože má HKVS dost dílčích materiálů, nepodařilo se vydat samostatně zpracovanou příručku vodních skautů, místo toho jsou vydávány přílohy Kapitánské pošty. Toto je jediný bod předchozího programového prohlášení, který zůstal nesplněn.

- 1.6 Jedním z velkých společných úkolů HKVS a SHP je správa MSC Tortuga. Po tragickém odchodu bratra Blůdi bylo nutno zajistit kontinuitu prací i akcí v Nymburce. Proto byl do Rady MSCT kooptován br. Pedro z ORJ Nymburk.

- 1.7 V současné době doznívá v Junáku spor mezi obhájci konzervativního a modernizujícího směru v našem hnutí, který byl původně bojem o varianty vedení buď původními čtyřmi nebo nově jedním ústředním orgánem. V další fázi se navenek projevoval jako spor mezi ÚRJ a Svojsíkovým oddílem, naposledy mezi zastánci a odpůrci našeho členství v ČRDM.

HKVS prohlásil, že v žádném případě nebude iniciovat rozpad hnutí. Přestože již bohužel došlo a dochází k přestoupení oddílů či jednotlivců z Junáka k jiným českým skautským organizacím, máme stále vůli zachovat jednotu organizace.

- 1.8 Ekonomická situace České republiky naznačuje, že neziskové organizace, resp. občanská sdružení, tedy Junák jako celek a všechny jeho dílčí subjekty budou stále méně smět spoléhat na podporu ze státních zdrojů. O to více bude nutno získávat dotace, subvence a sponzorské dary v nejbližším okolí organizačních jednotek Junáka.

Od 1. 1. 2000 platí v ČR nové územní uspořádání, sdružení okresů v jednotlivé kraje. Tomu se musí přizpůsobit i struktura Junáka, což v žádném případě nesmí překvapit vodní skauty.

2. Strategické cíle

- 2.1 Zachovat postavení HKVS jako významného odboru ÚRJ
- 2.2 Přejít na krajské řízení vodních skautů
- 2.3 Udržet odbornou a metodickou funkci HKVS
- 2.4 Udržet kvalifikaci kapitánů oddílů VS alespoň na 70%
- 2.5 Zachovat tříletý cyklus zakončený Navigamem
- 2.6 Zachovat tradice vodního skautingu včetně námořní romantiky
- 2.7 Navázat užší spolupráci se zahraničními VS
- 2.8 Dodržet koncepci publikační činnosti
- 2.9 Spolupracovat s dalšími specializujícími se subjekty Junáka

3. Postupné cíle

- 3.1 Postupně odstranit rozpor ve výkladu pojmu HKVS - jednou jako odbor ÚRJ, jindy právní subjekt ve smyslu všechni dospělí vodní skauti, jindy vedení vodních skautů. V souladu s českou i světovou tradicí se vrátit k původním pojmům vodní skauti a hlavní kapitanát nebo hledat nové názvy.

Působit na změnu stanov Junáka ve smyslu kooptace hlavního kapitána (kapitánky) vodních skautů do ústřední rady na základě volby sněmem vodních skautů.

Působit na změnu stanov Junáka ve smyslu decentralizace hospodaření, majetku a právní subjektivity alespoň na úroveň krajů, zachovávající centrální určování a sledování výchovných cílů v celé organizaci, jednotné zastupování Junáka vně hnutí.

- 3.2 Urychleně zvolit krajské kapitány. Kde nebude možno svolat krajský sněm vodních skautů, krajského kapitána v souladu s platným volebním řádem HKVS jmenovat. Docílit, aby členem každé krajské rady Junáka byl krajský kapitán. Krajským kapitánům delimitovat část pravomocí dosavadního HKVS.

Postupně přejít na krajské řízení vodních skautů - kupř.

- pořádáním krajských setkání kapitánů a kapitánek jednou ročně místo dvakrát ročně celostátní setkání,
- pořádáním krajských, tj. postupových kol dosavadních centrálně organizovaných vodáckých závodů Tři jezy, SKARE, SKAPA,
- organizováním vodáckých lesních kurzů nebo se sdružovat na základě potřeby, nikoli nabídky
- účelným rozdělováním případných dotací
- pořádáním regionálních soutěží
- hodnocením jednotlivých oddílů na základě kritérií přijatých pro tříleté období

- 3.3 Zachovat postavení HKVS jako „hlavního stanu“

- určujícího základní výchovné směry, vodácké doplňky a odborky
- organizujícího celostátní setkání Navigamus včetně námětu
- určujícího kroj vodních skautů
- zachovávající si kontrolní funkci v otázce výchovy, metodiky, bezpečnosti a ekologie při vodácké činnosti v Junáku
- rozdělovajícího centrálně získané prostředky, materiál a loď
- regulujícího užití fondu aktivit
- řídicího jednotlivé odborné a materiálové komise
- evidujícího jednotný lodní registr oddílů vodních skautů
- zajišťujícího vzdělávání činovníků - kapitánské zkoušky, LŠVS, ILŠVS, příp. SLŠ
- podílejícího se na strategii Junáka, resp. ÚRJ
- vydávajícího Kapitánskou poštu a metodické materiály

- 3.4 Udržovat kvalifikovanost kapitánů oddílů alespoň na 70%.

Připomenout všem výchovným jednotkám, činovníkům a členům Junáka, že vodní skaut je především skaut plnicí povinnosti slibu a zákona, potom vodák zabývající se vodními sporty. V praxi to znamená jednoduchou

pokračování na následující straně

definici, že vodní skaut je ten, který ke skautské stezce povinně plní vodácké doplňky.

Navázat kontakt se všemi oddíly vodních skautů, které zůstaly z nějakého důvodu izolovány.

Ve spolupráci s odborem vlčat dopracovat koncepci Bílého lachtana Kotika, přepracovat odborky (vlčky) pro vlčata a žabičky, inovovat Lodní knížku pro vlčata a žabičky.

Dopracovat soutěžní řády s ohledem na krajské řízení VS.

- 3.5 Věnovat zvýšenou pozornost skautskému věku, tj. mládeži zhruba 12–15 leté. Hledat nové a další náměty pro jejich výchovu, eventuelně ve spojitosti s dlouhodobou přípravou Navigamus.

Cyklus Navigamus zachovat jako základní časovou jednotku včetně volebního období činovníků vodních skautů

- 3.6 Stávající krojový řád (kromě bílých košil) považovat pro vodní skauty za ukončený a závazný. Dodržovat zásadu jednotného oblečení jednotlivého oddílu, v souladu s námořními tradicemi nepovažovat kroj bez pokrývky hlavy za úplný. Dodržovat zásady vlajkové etikety jako prvek výchovy i kázně.

Dodržovat Řád pro vyznamenání, udělovat Velké bobry, Stříbrné bobry a pamětní medaile BP.

Podílet se na dodržování zásad ochranné známky v případě znaku Junáka, použít tyto zásady i na znak vodních skautů „sendvič“.

- 3.7 Navázat a udržovat vzájemně výhodné kontakty s vodními a námořními skauty jiných států. Ve spolupráci s nimi umožňovat získávání jachetních a námořních kvalifikací členů Junáka.

- 3.8 Lodní knížku pro vlčata a žabičky vydat ve spolupráci s odborem vlčat, TDC, příp. stř. Vavéha.

Vydávat Kapitánskou poštu včetně metodických příloh. Využít materiálů lesních škol, především ILŠ VS, k vydávání knihovničky kapitána vodních skautů, získávat i další autory. K financování se spojit s hospodářským odborem, odborem pro výchovu činovníků a činovnic a TDC.

- 3.9 Považovat MSS Tortuga jako fyzické sídlo HKVS (administrativní je totožné se sídlem ÚRJ). Podílet se na jeho dobudování, využívání a udržování.

Spolupracovat se Sdružením Hlavní přístav, pořádat společná setkání.

Spolupracovat se speciálními jednotkami Junáka (radioskauting, SOS, internet) jednak přímou spoluprací a vzájemnou podporou, jednak zprostředkovaně náčelnictvem OS a odborem R+R.

Neiniciovat rozpad Junáka, ale k jiným českým skautským organizacím, oddílům a jednotlivcům včetně „odpadlíků“ se však stále chovat v duchu 4. bodu skautského zákona.

ČRDM považovat za servisní sdružení a případně iniciovat náměty, kterými by se měla zabývat.

Praha – Liberec – Nymburk 12. 1. 2000, Vezír

ADMIRALITNÍ PLAVBA 2001

TERMÍN: 18.–30. 7. 2001

Varianta I:

Bohumín – Plavňovice – Bohumín

Plavidla: Lelievlet s přívěs. motorem + 2× P550
= 6+5+5 = max 16 osob

Účastnický poplatek: **1.800 Kč**

Součástí plavby je 6 dní výcviku jachtingu na základně 50 družiny vodních harcerů z Chořova.

Varianta II: Mazurská jezera, přístav Ruciane – Nida

Plavidla: 4× 4 místné kajutové plachetnice
= max. 16 osob

Účastnický poplatek: **2.300 Kč**

Plachtění + plavba kanály v sestavě s přívěsným motorem.

- V poplatcích jsou zahrnuty veškeré náklady mimo stravu, dopravu a pojištění. Výše poplatku je stanovena pro max. počet účastníků.
- Stravování individuální, nebo skupinové.
- V případě přiznání dotace bude poplatek snížen, v opačném případě se bude jednat o “neadmiraltní” plavbu, tudíž bez požadavků na věk, kvalifikaci a počet účastníků.
- Varianta II bude realizována v případě nesplavnosti Odry v úseku Bohumín - Kožle.

Závazné přihlášky do 31. 1. 2001

na adrese:

ing. Stanislav Sten Holek
Francouzská 61
708 00 Ostrava-Poruba
možno i E-mailem: eskadra@skaut.cz
tel: 069-696 25 55

Ahoj na palubě!

Sten

HKVS HLÁŠÍ

ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ HKVS A SHP 15. 12. 2000 V NYMBURCE

*Přítomni: Vezír, Pišta, Sam,
Ježek, Pavel, Oskar, Amateu-
r, Jack, Banán, Děda, Bimbo,
Jupp, Lady, Káča, Ali, Mao,*

Jikra, Bimbo, Pinda, Guma, Dáďa, Puma

- 1. causa Marhoul** - HKVS obdržel stanovisko historické komise, dopis br. Vaňka a získal kopii návrhu HKVS na udělení tohoto řádu Stříbrného bobra p. Marhoulvi. Z dokumentů vyplývá, že p. Marhoul byl na udělení řádu pouze navržen a schválení návrhu podle tehdejších pravidel pro udělování tohoto řádu ÚRJ neprovedla. Z tohoto důvodu nelze p. Marhoulu dále považovat za držitele tohoto řádu. Seznam držitelů řádu Stříbrného bobra byl proto dne 15. 12. 2000 opraven vyškrtnutím p. Marhoulu (číslo 24/70).
- 2. Ostravské přístavy 03 a 14** - věci se bude zabývat smírčí rada. Postup bude následující: 1. předsedkyně prostuduje materiály, 2. předsedkyně provede separátní jednání s oběma zúčastněnými stranami. Pokud nedojde k dohodě, bude dále postupovat celá smírčí rada. HKVS připomíná k tomuto případu, že po úmrtí ostravského krajského kapitána br. Josefa Vaňka jmenovala krajským kapitánem (dočasně, do krajského sněmu VS) br. Milana Němce. Volba br. Holka byla již zcela v rukou krajského sněmu VS. HKVS nechce žádnou volbu krajského kapitána ovlivnit, pokud podle volebního řádu HKVS alespoň třetina kapitánů registrovaných oddílů a přístavů VS kraje nepožádá písemně o mimořádný sněm VS. HKVS zásadně nesouhlasí s konáním Námořního soudu s br. Efendim a Drakem.
- 3. švédská veličenstva na Vltavě** - Amateur sděluje, že by mohla na akci finančně přispět ČT.
- 4. jarní seminář K + K** - bude zároveň volebním sněmem. Do dnešního dne se neozval nikdo, kdo by chtěl seminář uspořádat. Pavel prověří možnost konání ve středisku COB PŠL v Chotěboři, dále bude prověřena možnost konání Brandýse nad Labem a Kojetíně. Výchovný program - předloží Ježek (výchovná část) a Pavel (ekonomická část).
- 5. volební sněm HKVS** - byla jmenována kandidátní komise pro volby do HKVS a revizní komise ve složení - Lady, Raduš, Vulkán, další dva členové budou jmenováni v lednu.
- 6. stav příruček VS** - Vezír informoval že je připravena příručka historie VS, sborník Navigamus 2000 má zpoždění.
- 7. současný stav Tortugy** - vybavení štábní místnosti HKVS. Byla vrácena půjčka 10 000,- Kč od SHP. Do rady Tortugy byl kooptován br. Lukáš Filikar (Lipan). Rada Tortugy předá do poloviny února zprávu o své činnosti a stavu Tortugy. Informovali Oskar a Dáďa.
- 8. návrh udělit Řád stříbrného bobra** br. Ing. Josefu Švecovi (Švígovi) za vedení pražské Pětky v letech 1948 až 1970 byl schválen. Pro hlasovalo 13 oprávněných hlasovat, proti nehlasoval nikdo, hlasování se zdrželo 5 oprávněných osob (hlasovali volení členové rady HKVS, krajští

kapitáni a přítomní držitelé Řádu)

- 9. změna termínu závodů** - Guma informoval o nutnosti změnit termín závodu napříč Prahou přes tři jezy na 28. 9. 2001. Zároveň požádal o přeložení závodů SKARE na víkend okolo 1. 5. 2001. Změnu termínu tří jezů vzala rada HKVS na vědomí. Soutěžní komise projednala návrh na změnu termínu závodů SKARE a vyslovila s ní souhlas.
- 10. stav návrhu na medaili vodních skautů** - název Tři modré vlnky se zatím jeví jako přijatelný. Jack byl pověřen celou záležitostí zkontrolovat s br. Kšandákem.
- 11. Termíny zasedání HKVS v roce 2001** budou: 4.1., 18.1., 1.2., 15.2., 1.3., 15.3., 29.3.

zapsal Sam

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ HKVS

4. 1. 2001 V PRAZE

Přítomni: Vezír, Ježek, Pavel, Jack, Amateur, Oscar

- 1. Vezír, Amateur a Oscar jednali s ČT** o seriálu „Vltava v obrazech“ - jeden díl by měl být věnován vodním skautům.
- 2. Další členové kandidátní komise** pro volby HKVS budou Tip a Bimbo.
- 3. Amateur prověří možnost konání Semináře K+K** v Kotvě Braník. Středisko v Chotěboři i koleje v Brandýse nevyhovují pro malou kapacitu.
- 4. Ježek informoval**, že na LŠVS je již 7 přihlášek.
- 5. HKVS doporučuje**, aby Ústřední LŠ v Praze 23.2. se zúčastnili: Ježek, Lady, Vezír, Pavel, Guma, Prášek, Majda, Ali, Vulkán, Hogan, Jupp, Šroub, Datel, Míla. Informace jsou ve Skautingu (JH).
- 6. Ježek předložil návrh programu** jarního semináře K+K.
- 7. Je potřeba řešit obsahovou náplň KP.** Ježek navrhuje vytvořit redakční radu KP.

zapsal Pavel

VÝZVA

Ve dnech 7.–13. července 2001 se bude v Praze konat Evropská skautská konference, na které šest set delegátů bude rozhodovat o směru skautského vývoje v Evropě.

Junák si klade za čest být organizátorem této konference a vnímá, že je opravdu plnoprávným členem světové skautské rodiny organizací WOSM a WAGGGS. Ústřední rada přikládá konferenci takový význam, že, jak víte, posunula termín valného sněmu Junáka až na poprázdňinový termín a tím riskuje další výpady členů proti své práci.

Protože podstatná část konference se bude konat v Praze na Žofině, nabízí se i prezentace vodních skautů na Vltavě, respektive doplněk programu o „povození na lodičkách“.

Žádám tedy oddíly a přístavy, které budou mít své tábory v jiných termínech nebo budou mít své tábory poblíž Prahy, aby pomohly na závěr konference uspořádat pro účastníky regatu (ne SKARE, ale spíše Vylození v Karibiku - ovšem bez závěrečného drancování, plenění a znásilňování). I toto je pro nás věcí cti (vzpomeňte, pamětníci a kronikáři, poválečné návštěvy lady B-P).

Očekávám, že nabídky předložíte na jarním srazu.

Vezír

Příručka ke kapitánské zkoušce

Kapitola	Popis	Konzultant	Zpracuje	Poznámka
1	1 historie VS ...	Ježek	Sten (S.Holek) Liška (H.Káňová)	
	2 zařaz.VS (statut HKVS)	Vezír		
	3 VS ve světě	Vezír		
2	1 Vodní zákon	Pavel	Pavel Česák ?	
	2 ŘPB	Pavel		
3	1 celoroční náplň	Guma	Dan (I.Rohlík)	
	2 vodácké doplňky	Guma	Guma (J.Veit)	
	3 hry na vodě	Guma	Datel?	
	4 doplňkové sporty	Guma	Datel?	
	5 činnost R+R	Cedník	Vulkán?	
	6 kroj, vlajky	Cedník ?	Vezír (V.Cvrček)	
	7 akce, tábor	Guma	?	
4	1 topologie, topografie	Pavel	Dan (I.Rohlík)	
	2 úseky řek	Guma	Guma (J.Veit)	
	3 vodní stavby	Jack	?	
5	1 druhy lodí, názvosloví	Oskar	J.Holková Jan Káňa	vč. 9.6
	2 opravy	Oskar		
	3 doprava lodí	Jupp		
6	1 pádlování	Pavel	J.Valter, Ivo Raab	vč. 9.1, 9.2
	2 plachtění	Oskar	Thor	vč. 9.5
	3 pravidla při závodech	Milan Svoboda	Datel?	
7	1 bezpečnost	Pavel	Pinda (Křepinský)	
	2 zdrav. při vod. činnosti	Pavel	J.Kupr M.Kuprová	
	3 stravování na tábore	Pavel		
	4 rizika při vod. činnosti	Pavel		
	5 plavání	J.Uher	J.Uher?	
	6 záchranné pomůcky	Cedník	J.Šantora A.Lhotská	
	7 záchrana tonoucích	Cedník		vč. 9.3
	8 záchrana na vodě	Cedník		vč. 9.4
8	1 psychologie	Ježek	L.Pořízka	
	2 krizové situace	Ježek	M.Babóová	
	3 zátěže, trénink	Ježek	Bimbo (Vokřál) Inka (Vokřálová)	
	4 meteorologie	Pavel		
	5 voda v přírodě	Kukačka ?		

Vezír – Vladimír Cvrček, 0604 888288

Ježek – Milan Zeibert, Novodvorská 9, 67401, Třebíč

Pavel – Pavel Česák, cesak@volny.cz

Cedník – David Svoboda, svobodad@natur.cuni.cz, cednik@ladymail.cz

Guma – Jaroslav Veit, jveit@volny.cz

Oskar – Otokar Randák, 02 20512571

Jack – Zdeněk Hájek,

Honza – Jan Uher, Ruská 9, 67401, Třebíč

Kukačka – Martin Střelec, Kaznějovská 11, 32320, Plzeň

Thor - Miloslav Holenda, Pod vodárnou 2437, 580 01 Hav. Brod

Dálnice a silnice jsou od 1. ledna nového roku sjízdné již podle nového zákona

PŘEDPISY V PRAXI / Pokud nám meteorologická předpověď začátkem ledna oznámí, že všechny silnice a dálnice v ČR jsou sjízdné, pamatujme, že je to tak, avšak pouze při respektování zákona 361/2000 Sb., který vstupuje v platnost

Protože bude změn při provozu na komunikacích pozhnané, stejí za to zopakovat si nejdůležitější z nich, jak jsme je shrnul z pramenů organizací BESIP, ÚAMK a Autoklubu ČR. Předpokladem snížení počtu nehod je ohleduplnost a ukázněnost, což je také metem celého zákona. Ale jak statistika za jedenáct měsíců letošního roku dokládá, mnoho řidičů se této zásadě zpronevřuje.

Varovná statistika na začátek

Za záněně období se u nás stalo 192 744 nehod. Bylo při nich 1220 osob usmrceno, 5087 těžce zraněno a 25 034 zraněno lebece. Hmotná škoda se odhaduje na bezmála 6, 5 miliard korun. Ačkoliv počet nehod poněkud klesá, neustále roste počet usmrcených. Hlavní příčinou těchto tragických událostí zůstává nepřiměřená rychlost.

Změny, na které musíme pamatovat

Účastník provozu nesmí používat technické prostředky a zařízení, která znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných policií nebo Vojenskou policií při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Řidič vozidla, s výjimkou řidiče tramvaje, je povinen umístit chodící, který je na přechodu pro chodce nebo je zřejmý hodlá použít, nerušeně a bezpečně přejít vozovku. Proto se musí řídit přiblížovat k přechodu pro chodce takovou rychlostí, aby mohl kdykoliv zastavit před přechodem a pokud je to nutné, je povinen před přechodem pro chodce vozidlo zastavit. Toto ustanovení nepatří na křižovatce s řízeným provozem nebo přechodu pro chodce, kde je umístěno světelné signalizační zařízení.

Řidič motorového vozidla je povinen: Přepřavovat dítě mladší 12 let nebo osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče pouze za použití zadržovacího systému, přičemž to musí být systém schváleného typu. Za sedadlo vedle řidiče se nepovažuje místo v postranním vozíku motocyklu.

Přepřavovat osobu mladší 18 let a menší než 150 cm na jiném sedadle (než vedle řidiče) vybaveném bezpečnostním pásem, smí pouze za použití zadržovacího systému. To nepatří pro osoby, jejichž zdravotní stav nebo tělesná dispozice použít zadržovací systém neumožňuje. Tato

povinnost byla sněmovnou omezena na dálnice a silnice pro motorová vozidla, avšak tato změna může navýšit platnost až po ukončení legislativního procesu (patrně na konci února nebo v březnu).

Povinnosti řidiče motorového vozidla připoutat se za jízdy bezpečnostním pásem na sedadle, které je jím povinně vybaveno, nepatří pro řidiče při ovládání vozidla, učitele při výcviku a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe. V případech, kdy se nejedná o trvalý stav, musí být platnost tohoto potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku.

Řidič musí mít u sebe: řidičský průkaz, osvědčení o registraci vozidla, doklad prokazující pojištění za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního předpisu (zákon č. 168/1999 Sb.).

Řidič vozidla nesmí:

- Držet při jízdě s vozidlem v ruce telefonní přístroj nebo jiné hovorové zařízení.

- Kouřit při jízdě na motocyklu, mopedu a na jízdním kole.

Přepřavovaná osoba je povinná:

- Připoutat se za jízdy na sedadle bezpečnostním pásem, je-li jím sedadlo vybaveno. Toto nepatří pro osobu starší 18 let a menší 150 cm nebo osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů.

- Užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu, kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě. Výběr změn některých dalších pravidel provozu na pozemních komunikacích, stanovených novým zákonem.

Týkájí se:

- povinnosti dát přednost vozidlům, jedoucím na kruhovém objezdu,

- povinnosti při jízdě v období tzv. zimního času mít rozsvícená světla i ve dne za snížené viditelnosti (pro řidiče motocyklů tato povinnost trvá celoročně),

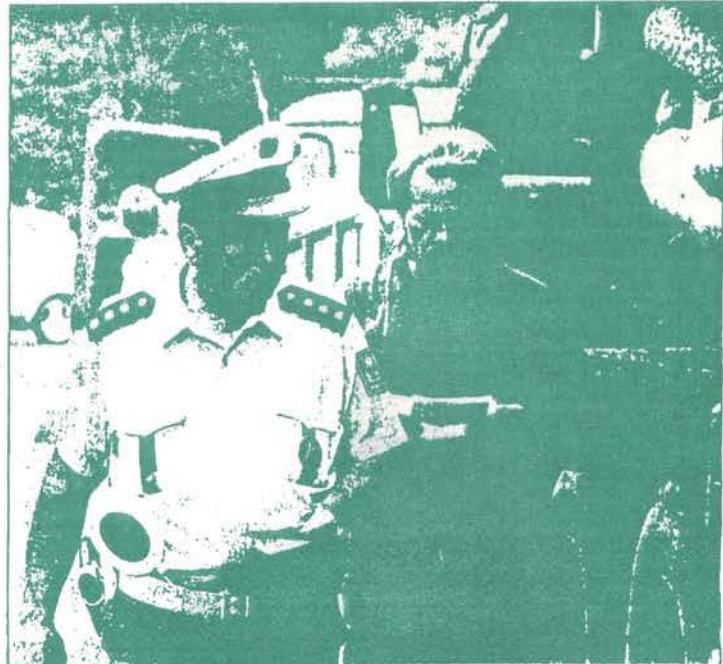
- povinnosti zapnout výstražná světla, je-li nutné upozornit ostatní řidiče na hrozící nebezpečí, zejména když je nutno náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo,

- zákaz používání zvláštních výstražných světél modré barvy,

- zákaz přepravy osob v ložném prostoru nákladního automobilu a ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru,

- zákaz používat dálnice pro vozidla a jízdní soupravy, jejichž nejvyšší povolená rychlost je nižší než 80 km/h,

- zavedení řidičských oprávnění a řidičských průkazů obdobných, jaké jsou používány ve státech Evropské unie (což nebude bez obtíží v souvis-

Abyste připadně silniční kontrola nestala stresující záležitostí, která navíc může notně odlehčit peněženku, měl by se každý řidič podrobně a včas seznámit s novým zákonem.

Ilustrace foto DR: MIROSLAV RADA

losti s přesunem pravomocí jejich vydávání na okresní úřady).

Povinnosti chodce: Chodce nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo vozovku, přibližně-li vozidla s právem přednosti jízdy. Nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodávě uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel. Chodce nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem. Chodce musí dát přednost tramvaji.

Povinnosti cyklisty: Cyklista mladší 15 let je povinen za jízdy užít ochrannou přilbu schváleného typu, cyklista mladší 10 let může užít chodníku. Osoba na lyžích nebo kolečkách bruslech nebo obdobném sportovním zařízení může užít cyklistický okruh nebo stezku pro cyklisty.

Vidět a být viděn

Znamení svítit

5 ubývajícím světlem v podzimních a zimních měsících je včasné rozsvícení reflektorů zvláště naléhavé. Nalé dosavadní předpisy neúčovaly příliš přesně, ve kterém okamžiku bychom už měli svítit. To se od data účinnosti nových pravidel mění - alespoň pro zimní období, kdy budeme prosit svítit všichni, podle hesla - kdo jede, svítí. Většina řidičů začala po celý den svítit už před oficiální platností zákona. Bohužel, velmi nebezpečně je, když mezi řadou svítících vozidel jede jedno neosvětlené. Pro letní období bude podle ÚAMK nejlepší řídit se pravidlem: rozsvítit, jakmile proti nám jedou vozy s rozsvícenými světly.

Jednostopá vozidla svítí i za dne po celý rok v celé Evropě, severně státy, ale i Polsko a Maďarsko se k celodennímu svícení přidaly již před časem, v Rakousku se o něm diskutuje.

Nová pravidla stanoví:

- Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícená obrysová a potkávací nebo dálková světla,

pokud je jimi vybaveno podle zvláštního předpisu.

- Motocykl a moped musí mít za jízdy rozsvícená obrysová světla, pokud jsou jimi podle zvláštního předpisu vybaveny, a potkávací světla.

- V období mimo číslí kalendářního roku, pro kterou je stanoven letní čas podle zvláštního právního předpisu, musí mít vozidlo za jízdy rozsvícená obrysová světla a potkávací světla nebo obrysová světla a světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštních předpisů.

- Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, nebo mohl-li by být osvětlen řidič protijedoucího vozidla, vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič letadla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič použít ani potkávací světla, pokud by jimi mohli oslnit řidiče vozidla v protisměru.

- Přední světla do mlhy smí řídit použít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy řídit za takových okolností musí užít vždy.

- Činná plocha světél nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

Pro větší bezpečí našich dětí

Všechny dětské zádržné systémy nabízené na trhu v ČR podléhají přezkoušení a schválení a musí být označeny schvalovacími znaky (uapř. Biltkem). Jsou vyráběny v různých třídách podle hmotnosti dítěte a tomu přibližně odpovídají i různé věkové kategorie dětí. Do tříd 0 se řadí systémy pro přenesení kojence, vypadaající jako zvláště "školáčka oteču" s držadlem na přenesení, a speciální korbičky dětských kočárků, které se používají od narození dítěte do hmotnosti 10 kg.

S touto třídou je spojena i třída 0+, ve které jsou dětské zádržné systémy obdobného typu jako ve třídě 0, ale rozsah jejich využití je od na-

rození dítěte do 13 kg jeho hmotnosti. U obou těchto tříd je naprostá většina systémů vybavena úlbodovými bezpečnostními pásy.

Třída I tvoří dětské zádržné systémy s integrovanými bezpečnostními pásy většinou čtyř a pětibodového provedení (poněkud mylně označované jako "klasické" autosedačky). Tyto autosedačky se používaly pro děti od 9 do 18 kg.

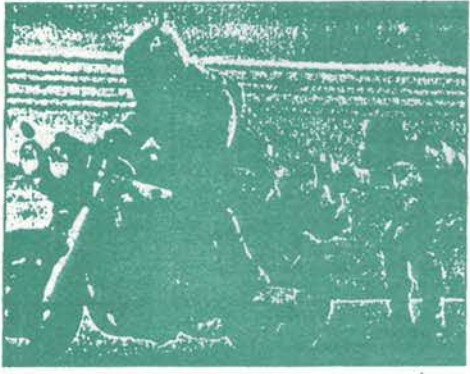
Třída II autosedaček je většinou již bez vlastních bezpečnostních pásů a k upravení dětí v sedadle se používají běžné bezpečnostní pásy vozidla určené pro upoutávání dospělých osob. Tyto autosedačky jsou určeny pro děti o hmotnosti 15 a 25 kg.

Poslední třídou dětských zádržných systémů je třída III. Jejím představitelem je samotný sedák (podložka) mírně křivkový tvar bez opěrky, na které dítě sedí a je připoutáno běžným bezpečnostním pásem vozidla. Používá se pro děti o hmotnosti 22 až 36 kg. Mnoho typů dětských autosedaček je schváleno ve více třídách (např. 0-1 nebo I-III) a tedy pro větší rozsah hmotnosti dítěte, někdy i s různými úpravami, jako je např. odmontování opěrky autosedačky.

Stránku připravil MILOSLAV VOPALENSKÝ

Zaujalo vás dnešní téma? Volejte na bezplatnou linku Radio Impuls 0800 120 220. Dnes po zprávách v každou celou hodinu uslyšíte názory členů řady Deník Bohemia a posluchačů Radio Impuls.

Takovou jízdu si mohou dovolit jen kaskadéři při své show. Na silnicích při běžném provozu ji rozhodně netroufají. Ilustrace foto M. RADA

Kapitánská pošta č. 5 – 2000/2001

Informační zpravodaj vodních skautů a skautek. Vydává HKVS vlastním nákladem na účet pro vnitřní potřebu. Pro tento ročník byl na stránkách použit rámeček od br. Cipajse, kapitána 2. oddílu VS v Mimoni.

Příspěvky zasílejte na adresu:

• Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1 (diskety s texty + papírové předlohy, obrázky).

• E-mail: cesak@volny.cz (jen texty – soubory ve formátu *.TXT)

Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, Malá ul. 168/III, PSC 471 24, tel./zázn./fax: 0425/862 704